

Rapport

Datum: 23 september 2005
Rapportnummer: 2005/290

Klacht

Verzoekster klaagt over de wijze waarop gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp te Beverwijk de gerechtelijke uitspraak van 27 juli 1993, inhoudende dat verzoeksters ex-partner een geldlening inclusief rente aan haar moet terugbetalen, ten uitvoer heeft gelegd.

Zij klaagt er met name over dat het gerechtsdeurwaarderskantoor:

- niet regelmatig de afgesproken halfjaarlijkse afdrachten aan haar heeft overgemaakt;
- onvoldoende onderzoek heeft verricht naar verhaalsmogelijkheden;
- haar onvoldoende op de hoogte heeft gesteld van de stand van zaken;
- haar bij brief van 29 september 2004 heeft meegedeeld het dossier te gaan afwickelen terwijl haar bij brief van 30 maart 2004 was meegedeeld dat de zaak nog twee jaar zou worden aangehouden;
- bij brief van 29 september 2004 heeft meegedeeld verzoekster een nota toe te sturen terwijl een kosteloze regeling was afgesproken.

Voorts stelt de Nationale ombudsman op grond van artikel 15 van de Wet Nationale ombudsman een onderzoek uit eigen beweging in naar de wijze waarop het gerechtsdeurwaarderskantoor klachten in het kader van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht afhandelt.

Beoordeling

Inleiding

Verzoekster klaagt over de wijze waarop gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp te Beverwijk de gerechtelijke uitspraak van 27 juli 1993, inhoudende dat verzoeksters ex-partner een geldlening van f 16.250, vermeerderd met rente aan haar moet terugbetalen, ten uitvoer heeft gelegd. Op 6 augustus 1993 aanvaardde gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema & (destijds) van Deursen de tenuitvoerlegging van het vonnis met de afspraak dat halfjaarlijks de inhoudingen zouden worden overgemaakt.

De gerechtsdeurwaarder heeft de Nationale ombudsman bij zijn onderzoek ernstig belemmerd door naast een zeer summiere eerste reactie en ondanks herhaald aandringen van de Nationale ombudsman te weigeren te voldoen aan zijn wettelijke plicht de Nationale ombudsman ten behoeve van zijn onderzoek inlichtingen te verschaffen. De gerechtsdeurwaarder bleef de bevoegdheid van de Nationale ombudsman ten aanzien van verzoeksters klachten betwisten.

De Nationale ombudsman merkt echter gerechtsdeurwaarders, evenals notarissen, aan als bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1a, eerste lid van de Wet Nationale ombudsman (WNo), voorzover zij ambtshandelingen verrichten. Zij zijn bij die taakuitoefening immers met openbaar gezag bekleed. Aangezien gerechtsdeurwaarders niet van de werking van de WNo zijn uitgezonderd, is de Nationale ombudsman - gelet op het bepaalde in artikel 1a, eerste lid, onderdeel e, van de WNo - bevoegd om hun gedragingen te onderzoeken, voorzover het gaat om de uitvoering van taken die tot het domeinmonopolie van de gerechtsdeurwaarder behoren: het uitbrengen van exploitatie, de tenuitvoerlegging van vonnissen en akten, en gerechtswerkzaamheden. De bevoegdheid van de Nationale ombudsman strekt zich niet alleen uit tot de ambtshandelingen als zodanig, maar tot alle gedragingen die plaatshebben in het kader van het verrichten van een ambtshandeling. Wat de gerechtswerkzaamheden betreft, is de Nationale ombudsman overigens alleen bevoegd voorzover deze werkzaamheden niet onder verantwoordelijkheid van een rechter worden verricht.

Het standpunt van de Nationale ombudsman dat deurwaarders, voorzover zij ambtshandelingen verrichten, bestuursorgaan zijn wordt gedeeld door de minister van Justitie en de wetgever (zie Achtergrond, onder A. B. en C.).

I. Ten aanzien van de afdrachten

1. Verzoekster klaagt er over dat het gerechtsdeurwaarderskantoor niet regelmatig de afgesproken halfjaarlijkse afdrachten aan haar heeft overgemaakt. Zij liet in dit verband weten dat de overmakingen met lange tussenpozen op zich lieten wachten. Na herhaaldelijk schriftelijk aandringen maakte gerechtsdeurwaarder Mellema op 10 oktober 1994 de eerste afdracht van een bedrag van f 750 aan verzoekster over; ruim één jaar na aanvaarding. Verzoekster liet weten dat zij daarna de volgende afdrachten op de volgende data had ontvangen:

31-05-1995: f 1000;

11-02-1998: f 1200;

20-05-1998: f 1250;

14-10-1998: f 1000;

02-02-1999: f 500;

04-08-1999: f 750;

08-05-2000: f 500;

13-07-2001: f 600;

02-01-2003: € 220.

Verzoekster liet in dit verband voorts weten dat zij ten tijde van het indienen van haar verzoekschrift bij de Nationale ombudsman over een periode van tien jaar een totaalbedrag had ontvangen van *f* 8023,20 of € 3640,77.

2. De gerechtsdeurwaarder liet weten dat geen volledig resultaat kon worden geboekt ondanks dat gedurende elf jaar alle mogelijke inspanningen waren verricht. De door de wetgever bepaalde beslagvrije voet is hoger dan het inkomen van de debiteur, zodat het gelegde derdenbeslag geen doel treft, aldus de gerechtsdeurwaarder. Andere voor beslag vatbare vermogensbestanddelen zijn niet bekend, zodat de executie niet met succes kan worden afgerond. Een nadere onderbouwing voor deze stellingen werd van de gerechtsdeurwaarder tijdens het onderzoek niet verkregen.

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

Dit vereiste leidt ertoe dat burgers die een vonnis ter executie overdragen aan een gerechtsdeurwaarder, van dit bestuursorgaan, dat immers de enige instantie is die daarmee kan worden belast, mogen verwachten dat in beginsel alle mogelijkheden tot executie voortvarend worden benut.

4. Gelet op de niet weersproken mededelingen van verzoekster op dit punt en de door verzoekster overgelegde stukken gaat de Nationale ombudsman uit van het volgende:

Op 6 augustus 1994 heeft de gerechtsdeurwaarder de opdracht van verzoekster aanvaard om de gerechtelijke uitspraak van 27 juli 1993, inhoudende dat haar ex-partner een geldlening van 16.250 gulden, vermeerderd met rente aan haar moet terugbetalen, ten uitvoer te leggen. Hierbij is afgesproken dat de gerechtsdeurwaarder verzoekster halfjaarlijks de inhoudingen zou overmaken.

De gerechtsdeurwaarder heeft na ruim veertien maanden na aanvaarding op 10 oktober 1994 een eerste afdracht aan verzoekster gedaan. Na verloop van ruim zeven maanden na de eerste afdracht, op 31 mei 1995, volgde een tweede afdracht. Na ruim twee jaar en acht maanden na de tweede afdracht volgden afdrachten op 11 februari 1998, 20 mei 1998, 14 oktober 1998, 2 februari 1999, 4 augustus 1999 en 8 mei 2000. Veertien maanden na de laatste afdracht werd op 13 juli 2001 opnieuw een bedrag afgedragen en volgde op 2 januari 2003 de laatste afdracht. Op dat moment had de gerechtsdeurwaarder een bedrag van € 3646,04 (*f* 8034,82) afgedragen.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft de gerechtsdeurwaarder op 2 december 2004 alsnog € 600 aan verzoekster afgedragen.

5. Afgezien van de zes min of meer regelmatige afdrachten conform de geldende afspraak in de periode van 11 februari 1998 tot en met 8 mei 2000, heeft de gerechtsdeurwaarder over de gehele periode van 6 augustus 1994 tot en met 2 januari 2003 met zeer grote en variabele tussenpozen onderling verschillende bedragen aan verzoekster afgedragen. Hiermee staat vast dat de gerechtsdeurwaarder zich niet heeft gehouden aan de afgesproken halfjaarlijkse afdrachten. Ook omdat de gerechtsdeurwaarder verzoekster uit eigen beweging onvoldoende informatie heeft verschaft over de reden van deze onregelmatige afdrachten, waardoor bij verzoekster wellicht meer begrip had kunnen worden opgebracht voor deze wijze van handelen (zie ook hierna onder III.), heeft de gerechtsdeurwaarder in strijd gehandeld met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het onderzoek naar verhaalsmogelijkheden

1. Verzoekster klaagt er over dat de gerechtsdeurwaarder onvoldoende onderzoek heeft verricht naar verhaalsmogelijkheden.

2. De gerechtsdeurwaarder berichtte op dit punt dat hij ondanks dat gedurende elf jaar alle mogelijke inspanningen waren verricht geen volledig resultaat heeft kunnen boeken. Hij liet niet weten welke inspanningen hij in die periode heeft verricht.

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dat leidt ertoe dat een gerechtsdeurwaarder actief en uit eigen beweging informatie dient in te winnen over de mogelijkheden de executie van een gerechtelijk vonnis volledig af te wikkelen.

4. De gerechtsdeurwaarder heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid verzoeksters stelling op dit punt gemotiveerd te weerspreken. Gelet hierop gaat de Nationale ombudsman er dan ook van uit dat hetgeen verzoekster op dit punt naar voren heeft gebracht juist is.

Het staat vast dat de gerechtsdeurwaarder verzoekster(s) gemachtigde) gedurende genoemde periode enkele malen om informatie over de heer W. heeft verzocht en dat de gerechtsdeurwaarder pas op aangeven van verzoekster onderzoek instelde naar bronnen om de vordering op te verhalen.

Uit de overgelegde correspondentie blijkt slechts éénmaal dat de gerechtsdeurwaarder een bureau een onderzoek heeft laten instellen naar verhaalsmogelijkheden, waarop verzoekster terecht kritiek heeft gehad omdat het bureau onder meer het geslacht van de heer W. zelfs niet heeft kunnen vaststellen. Voor het overige is niet gebleken van het verrichten van alle mogelijke inspanningen, zoals de gerechtsdeurwaarder liet weten.

Alles bijeengenomen moet op basis van de beschikbare informatie worden geconcludeerd dat de gerechtsdeurwaarder over de periode van elf jaar onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheden voor verhaal op W.

Hiermee heeft de gerechtsdeurwaarder in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de stand van zaken

1. Voorts klaagt verzoekster er over dat de gerechtsdeurwaarder haar onvoldoende op de hoogte heeft gesteld van de stand van zaken. Verzoekster liet in dit verband weten dat gerechtsdeurwaarder Mellema geen reactie op de schriftelijke vragen om uitleg en sommatie van haar advocaat heeft gegeven. Verzoekster legde ter onderbouwing hiervan een uitgebreide correspondentie tussen haar (gemachtigde) en de gerechtsdeurwaarder over (zie A. Feiten).

2. De gerechtsdeurwaarder heeft ook op dit punt geen inlichtingen verschaft.

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan tijdig een duidelijk en op het onderwerp toegesneden antwoord moet geven indien een burger het bestuursorgaan een vraag stelt over een bepaald onderwerp.

Indien dat nog niet mogelijk is, zal een termijn moeten worden gesteld waarbinnen die informatie verstrekt zal worden. Wanneer aan die termijn niet kan worden voldaan, moet het bestuursorgaan uit eigen beweging de burger informeren over de oorzaak en de gevolgen van de vertraging.

Voorts brengt dit vereiste mee dat het bestuursorgaan uit eigen beweging de burger van informatie dient te voorzien en tijdig behoort te berichten over de voortgang van een procedure.

4. De correspondentie die verzoekster over de periode van augustus 1993 tot en met 29 september 2004 heeft overgelegd, geeft weer dat de gerechtsdeurwaarder in de meeste gevallen heeft gereageerd op brieven van of namens verzoekster. In enkele gevallen heeft het echter twee tot vijf maanden geduurd voordat de gerechtsdeurwaarder reageerde op die brieven. Het betreft met name de reacties van de gerechtsdeurwaarder op de brief van 4 mei 1995 (beantwoord op 13 juli 1995) en de brief van 9 mei 1996 (beantwoord op 18 oktober 1996). Dit is te lang.

Voorts blijkt uit de door verzoekster overgelegde informatie dat de gerechtsdeurwaarder in die periode verzoekster diverse malen uit eigen beweging informatie heeft verstrekt. In dat verband wordt echter vastgesteld dat de gerechtsdeurwaarder verzoekster uit eigen beweging onvoldoende informatie heeft verschaft over de reden van de onregelmatige afdrachten (zie hiervóór, onder I.), mede gelet op de grote tussenpozen in met name de jaren 1998 en 1999 (acht maanden, respectievelijk zes en vijf maanden).

Ook heeft de gerechtsdeurwaarder in enkele gevallen onvoldoende gereageerd op vragen in de brieven namens verzoekster. Met name heeft de gerechtsdeurwaarder op de brief van de gemachtigde van 18 augustus 1994 met het verzoek waar het geld bleef en waarom de gerechtsdeurwaarder het geld onder zich hield, gereageerd door toezending van een financieel overzicht. Ook heeft de gerechtsdeurwaarder niet gereageerd op de sommatie van de gemachtigde van 3 januari 1997 om geld aan verzoekster over te maken.

Alles bijeengenomen heeft de gerechtsdeurwaarder in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de mededeling het dossier af te wikkelen

1. Verzoekster klaagt er tevens over dat de gerechtsdeurwaarder haar bij brief van 29 september 2004 heeft meegedeeld het dossier te gaan afwikkelen terwijl haar bij brief van 30 maart 2004 was meegedeeld dat de zaak nog twee jaar zou worden aangehouden.

2. De gerechtsdeurwaarder heeft op dit punt eveneens geen inlichtingen verschaft.

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit houdt onder meer in dat in beginsel gedane toezeggingen dienen te worden nagekomen.

4. Gelet op de toezegging van de gerechtsdeurwaarder op 30 maart 2004 om verzoeksters zaak twee jaar aan te houden, kon hij in redelijkheid niet besluiten op 29 september 2004 verzoekster mee te delen dat verzoeksters dossier zou worden afgewikkeld. Er is niet gebleken van (andere en aan verzoekster kenbaar gemaakte) omstandigheden die konden leiden tot het besluit van 29 september 2004.

De gerechtsdeurwaarder heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

V. Ten aanzien van de afspraak over een kosteloze regeling

1. Verzoekster klaagt er over dat de gerechtsdeurwaarder haar bij brief van 29 september 2004 heeft meegedeeld een nota toe te sturen terwijl een kosteloze regeling was afgesproken.

2. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit houdt onder meer in dat partijen zich in beginsel aan gemaakte afspraken dienen te houden.

3. Gelet op de door de gerechtsdeurwaarder aanvaarde opdracht tot kosteloze betekening en executie (zie A. Feiten onder 2. en 3.) en gelet op de niet-weersproken mededeling van verzoekster op dit punt, staat vast dat er sprake was van een dergelijke regeling. Om die reden valt niet in te zien om welke reden de gerechtsdeurwaarder verzoekster bij de afwikkeling van het dossier heeft meegedeeld verzoekster een nota toe te sturen. Hiermee heeft de gerechtsdeurwaarder gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VI. Ten aanzien van de klachtbehandeling

1. Ten slotte stelt de Nationale ombudsman op grond van artikel 15 van de Wet Nationale ombudsman een onderzoek uit eigen beweging in naar de wijze waarop het gerechtsdeurwaarderskantoor klachten in het kader van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) afhandelt.

2. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit brengt met zich mee dat een bestuursorgaan bij correspondentie waarin onvrede over de gang van zaken wordt geuit het onderwerp van de klacht adequaat dient te identificeren, teneinde de burger de mogelijkheid te geven diens procedurele kansen te benutten.

Dit leidt er eveneens toe dat bestuursorganen klachten dienen te behandelen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 9 van de Awb, in werking getreden op 1 juli 1999 en vanaf die datum ook van toepassing op gerechtsdeurwaarders, voor zover zij als bestuursorgaan optreden. Artikel 9:2 Awb bepaalt dat het bestuursorgaan zorgdraagt voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over zijn gedragingen (zie Achtergrond, onder F.2.).

3. Gelet op de door verzoekster overgelegde correspondentie tussen haar en de gerechtsdeurwaarder betreffende de executie van het vonnis van de rechtbank, waarin zij zonder dat er twijfel over mogelijk is haar ongenoegen uitte over de gang van zaken, staat voldoende vast dat door of namens verzoekster diverse malen een klacht is ingediend over de wijze waarop de gerechtsdeurwaarder de zaak ter hand heeft genomen. Verzoekster uitte met name op 1 maart 2004 en op 28 maart 2004 haar ongenoegen over de

handelwijze van de gerechtsdeurwaarder.

Ondanks dat de gerechtsdeurwaarder zich op het standpunt stelt dat hij zichzelf niet ziet als een bestuursorgaan (zie Bevoegdheid), had de gerechtsdeurwaarder conform de bepalingen uit hoofdstuk 9 van de Awb de brieven van of namens verzoekster als klacht in behandeling dienen te nemen.

Gezien de door verzoekster overgelegde reactie van de gerechtsdeurwaarder op genoemde brieven en de houding van de deurwaarder tijdens het onderzoek staat voldoende vast dat deze brieven niet als klacht in behandeling zijn genomen. Dit is onjuist.

Het gerechtsdeurwaarderskantoor heeft daarmee gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp te Beverwijk is

gegrond ten aanzien van:

het niet regelmatig de afgesproken halfjaarlijkse afdrachten overmaken, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid;

het onderzoek naar verhaalsmogelijkheden, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;

het op de hoogte stellen van de stand van zaken, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking;

de mededeling het dossier te gaan afwickelen terwijl was meegedeeld dat de zaak nog twee jaar zou worden aangehouden, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid

de mededeling verzoekster een nota toe te sturen terwijl een kosteloze regeling was afgesproken, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

Gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp te Beverwijk heeft niet behoorlijk gehandeld door klachten over zijn gedragingen niet volgens hoofdstuk 9 van de Awb af te handelen.

Onderzoek

Op 14 oktober 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw G. te Beverwijk, met een klacht over een gedraging van gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp te Beverwijk.

Omdat het gerechtsdeurwaarderskantoor verzoeksters klacht op 30 maart 2004 had afgedaan als een gewone brief, legde de Nationale ombudsman op 19 oktober 2004 verzoeksters klacht nogmaals aan de gerechtsdeurwaarder voor. Hierbij verzocht de Nationale ombudsman de gerechtsdeurwaarder verzoeksters klacht overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) te behandelen.

De gerechtsdeurwaarder liet weten niet onder de Algemene wet bestuursrecht te vallen en geen klacht te behandelen. Om die reden stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in naar deze gedraging van gerechtsdeurwaarder Mellema.

In het kader van het onderzoek werd de gerechtsdeurwaarder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De gerechtsdeurwaarder deelde mee kennis te hebben genomen van het verslag van bevindingen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

BEVOEGDHEID

1. Op 1 december 2004 stelde de Nationale ombudsman bij aanvang van zijn onderzoek de gerechtsdeurwaarder de volgende vragen:

"Welke handelingen zijn er in deze zaak door uw kantoor verricht? Graag ontvang ik een overzicht van deze handelingen.

Is er nog meer correspondentie met verzoekster dat zij heeft aangeleverd? Indien dit het geval is verzoek ik u mij daarvan een kopie te verstrekken.

Graag verneem ik waarom verzoekster op 29 september 2004 wordt meegedeeld dat de zaak wordt afgewikkeld ondanks dat op 30 maart 2004 werd meegedeeld dat de zaak nog twee jaar zou worden aangehouden?

Hoe verhoudt zich de aan verzoekster toe te zenden of al gezonden nota zich tot de nihilstelling bij de toevoeging?

Volgens welke regeling worden klachten afgehandeld? Graag verneem ik een kopie van de klachtenregeling.

Ik verzoek u om in uw reactie aan te geven of u (onderdelen van) de klacht gegrond acht. Indien dit het geval is, verzoek ik u tevens om te laten weten of u daarin aanleiding hebt gevonden tot enigerlei maatregel of actie ten behoeve van mevrouw R. (verzoekster; N.o.), dan wel in meer algemene zin.

Verder verzoek ik u kopieën toe te sturen van de overige stukken die op deze zaak betrekking hebben."

Voorts liet de Nationale ombudsman de gerechtsdeurwaarder onder meer weten:

"De Nationale ombudsman merkt gerechtsdeurwaarders, evenals notarissen, aan als bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1a, eerste lid van de Wet Nationale ombudsman (WNo), voorzover zij ambtshandelingen verrichten. Zij zijn bij die taakuitoefening immers met openbaar gezag bekleed.

Aangezien gerechtsdeurwaarders niet van de werking van de WNo zijn uitgezonderd, is de Nationale ombudsman - gelet op het bepaalde in artikel 1a, eerste lid, onderdeel e, van de WNo - bevoegd om hun gedragingen te onderzoeken, voorzover het gaat om de uitvoering van taken die tot het domeinmonopolie van de gerechtsdeurwaarder behoren: het uitbrengen van exploitatie, de tenuitvoerlegging van vonnissen en akten, en gerechtswerkzaamheden. De bevoegdheid van de Nationale ombudsman strekt zich niet alleen uit tot de ambtshandelingen als zodanig, maar tot alle gedragingen die plaatshebben in het kader van het verrichten van een ambtshandeling. Wat de gerechtswerkzaamheden betreft, is de Nationale ombudsman overigens alleen bevoegd voorzover deze werkzaamheden niet onder verantwoordelijkheid van een rechter worden verricht.

Op werkzaamheden van deurwaarders die niet tot hun ambtelijke taken kunnen worden gerekend, zoals bijvoorbeeld de uitoefening van het incassobedrijf en het verlenen van rechtsbijstand, is de WNo niet van toepassing.

Het standpunt van de Nationale ombudsman dat deurwaarders, voorzover zij ambtshandelingen verrichten, bestuursorgaan zijn wordt gedeeld door de minister van Justitie en de wetgever.

Zie bijvoorbeeld Kamerstukken II 2001/02, 27845, nr. 6, blz. 3-5, Kamerstukken II 1998/99, 22 775, nr. 14, blz. 27 en Kamerstukken II 1998/99, 22 275, nr. C, blz. 5-6 (zie Achtergrond, onder A., B. en C.).

Een en ander brengt met zich mee dat op de handelingen van de gerechtsdeurwaarder als bestuursorgaan de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. Steun hiervoor kan eveneens worden gevonden in artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet, waarin in lid 4 wordt bepaald dat (slechts) de hoofdstukken 3 en 4 van de Awb niet van toepassing zijn op ambtshandelingen en de weigering deze te verrichten. Dit brengt met zich mee dat

de overige hoofdstukken van de Awb wel van toepassing zijn op die handelingen.

In verband met het voorgaande wijs ik u op de verplichting van een bestuursorgaan om in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman inlichtingen te verschaffen (artikel 19 WNo)."

2. Medewerker A. van gerechtsdeurwaarder Mellema berichtte de Nationale ombudsman bij faxbericht van 3 december 2004 onder meer:

"U stelt onder meer in uw brief dat u zich bevoegd acht om te oordelen over klachten waar het betreft ambtshandelingen van gerechtsdeurwaarders. Hoewel wij uw mening niet delen merken wij op dat de klachten zoals door u verwoord geen van alle betrekking hebben op door ons uitgevoerde ambtshandelingen.

(...)

Wij zullen ondanks het bovenstaande graag meewerken aan alle door u opgeworpen vragen, echter op basis van onze algemene voorwaarden, waarvan u hierbij een exemplaar aantreft."

3. Bij brief van 10 december 2004 deelde de Nationale ombudsman de gerechtsdeurwaarder onder meer mee:

"Zoals ook vermeld in de brief van 1 december 2004 vindt het standpunt van de Nationale ombudsman over zijn bevoegdheid steun bij de minister van Justitie en de wetgever. Ik verwijs u nogmaals naar de betreffende passages (...).

Tevens verwijs ik u naar het bijgaande artikel 'Gerechtsdeurwaarder Bestuursorgaan' uit Executief (vakblad voor gerechtsdeurwaarders; N.o.), waarin eveneens wordt uiteengezet dat een gerechtsdeurwaarder bij het verrichten van ambtshandelingen een bestuursorgaan is waarvoor dan (eveneens) het klachtrecht geldt.

De Nationale ombudsman stelde in de brief van 1 december 2004 een aantal vragen. De heer A. (medewerker van het gerechtsdeurwaarderskantoor; N.o.) heeft deze onbeantwoord gelaten en verwees voor de voorwaarden waaronder deze vragen zouden kunnen worden beantwoord naar de Algemene voorwaarden Mellema & Veltkamp Ambtelijk B.V. Kortweg komt het erop neer dat u bereid bent om tegen betaling inlichtingen te verstrekken.

Gelet op het voorgaande wijs ik u nogmaals op de verplichting van bestuursorganen om op grond van de Wet Nationale ombudsman (WNo) inlichtingen te verschaffen ten behoeve van het onderzoek. Dit dient kosteloos te geschieden. Wellicht ten overvloede wijs ik u op de bevoegdheden die de Nationale ombudsman bij de uitoefening van zijn taak ter beschikking staan en zijn vastgelegd in de artikelen 19 tot en met 24 van de Wet Nationale

ombudsman."

4. Namens de gerechtsdeurwaarder liet A. bij faxbericht van 7 januari 2005 onder meer weten:

"U (...) heeft aan zich voorbij laten gaan dat de door mevrouw R. geformuleerde klachten geen van alle een ambtshandeling betreffen. Op grond van dat argument heeft u geen bevoegdheid de vermeende klachten te behandelen.

Bovendien heeft de laatste ambtshandeling in dit dossier plaatsgevonden op 17-12-1996. U heeft geen bevoegdheid kennis te nemen over (vermeende) klachten die langer dan een jaar voor het indienen van de klacht zijn ontstaan.

Ons aanbod om conform onze voorwaarden met u mee te werken kunt u hierbij als vervallen beschouwen."

5. Medewerker H. van het Bureau Nationale ombudsman voerde op 10 februari 2005 een telefoongesprek met A. van gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp.

6. De substituut-ombudsman berichtte de gerechtsdeurwaarder bij brief van 16 februari 2005 onder meer:

"Onder verwijzing naar de eerdere correspondentie deel ik u mee dat, op grond van de Wet Nationale ombudsman (WNo), ten behoeve van het onderzoek de navolgende plichten resp. bevoegdheden aan de orde zijn:

De plicht van het bestuursorgaan tot verschaffen van inlichtingen (artikel 19 WNo);

De plicht van het bestuursorgaan om ten behoeve van het verschaffen van inlichtingen voor de Nationale ombudsman te verschijnen en de bevoegdheid van de Nationale ombudsman om het bestuursorgaan daartoe op te roepen (artikel 19 WNo);

De bevoegdheid van de Nationale ombudsman om (een vertegenwoordiging van) het bestuursorgaan door de openbare macht (sterke arm) voor zich laten brengen en de plicht van het bestuursorgaan om daaraan mee te werken (artikel 21 tweede lid WNo);

De bevoegdheid van de Nationale ombudsman om (een vertegenwoordiging van) het bestuursorgaan onder ede te horen (artikel 22 WNo);

De plicht van het bestuursorgaan tot het overleggen van bescheiden (artikel 24, eerste lid WNo);

De bevoegdheid van de Nationale ombudsman om tot het betreden van plaatsen waar het bestuursorgaan zijn taak verricht (artikel 24, tweede lid WNo).

Uw tot dusverre weigerachtige houding om de gevraagde inlichtingen te verstrekken in het kader van het onderzoek naar de klacht van mevrouw R. geeft mij aanleiding gebruik te maken van genoemde bevoegdheden met het doel de gevraagde inlichtingen te verkrijgen.

Ik overweeg met name u op te roepen voor mij te verschijnen.

Voordat ik daartoe overga bied ik u alsnog de gelegenheid te reageren op mijn verzoek om inlichtingen."

7. Gerechtsdeurwaarder Mellema deelde de Nationale ombudsman bij faxbericht van 23 februari 2005 onder meer mee:

"Uw brief van 16-02-2005 ontving ik in goede orde. Zoals ik al eerder heb geconstateerd geven uw medewerkers een onjuiste weergave van de feiten. Uw medewerker H. heeft mijn collega A. niet duidelijk gemaakt welke gedragingen vallen onder het begrip ambtshandeling. De heer A. behoeft overigens geen uitleg op dat vlak.

De heer A. heeft uw medewerker op correcte wijze en met valide argumenten (wederom) uiteengezet, dat uw argumentatie om tot bevoegdheid te geraken niet klopt. Voorts heeft hij u er op gewezen dat de Nationale ombudsman zich aan de wet dient te houden en zich niet bevoegdheden kan aanmeten en begrippen kan oprekken om een eventuele bevoegdheid tot stand te brengen.

In het vertrouwen dat ook u de rede van onze standpunten inziet sluit ik het dossier."

8. De substituut-ombudsman berichtte de gerechtsdeurwaarder bij aangetekend schrijven van 3 maart 2004 onder meer:

"Op grond van artikel 19 van de Wet Nationale ombudsman roep ik u hierbij op om op donderdag 7 april 2005 om 14.00 uur voor de substituut-ombudsman te verschijnen ten einde inlichtingen te verstrekken in verband met de klacht van mevrouw R. te Beverwijk. U wordt daartoe verwacht op het Bureau Nationale ombudsman te Den Haag.

(...)

U dient hierbij onder meer de vragen te beantwoorden, zoals die zijn gesteld in de brief die de Nationale ombudsman u op 1 december 2004 heeft gestuurd. Voorts verzoek ik u het complete dossier met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de gerechtelijke uitspraak van 27 juli 1993 over te leggen.

U kunt zich doen bijstaan door een raadsman.

Indien u op genoemde datum bent verhinderd, verzoek ik u mij uw verhinderdata voor de maanden april en mei 2005 te laten weten.

Ten slotte wijs ik u er op dat ik u - bij niet-verschijnen - op grond van artikel 21, tweede lid, van de Wet Nationale ombudsman door de openbare macht voor mij kan laten brengen om (alsnog) aan uw verplichtingen te voldoen."

9. Gerechtsdeurwaarder Mellema reageerde bij een door hem voor Mellema en Veltkamp Ambtelijk b.v., ondertekend faxbericht van 9 maart 2005 aan de substituut-ombudsman. Hierin deelde hij onder meer mee dat hij van mening was dat het onderzoek van de Nationale ombudsman zich niet richtte op door hem verrichte ambtshandelingen en dat hij geen reden zag op de uitnodiging in te gaan.

10. De Nationale ombudsman berichtte de gerechtsdeurwaarder bij aangetekend schrijven van 9 maart 2005 onder meer:

"Bij faxbericht van 9 maart jl. heeft u de substituut-ombudsman bericht geen gehoor te willen geven aan zijn oproep om voor hem te verschijnen teneinde inlichtingen te verschaffen. Voor alle duidelijkheid wijs ik u er (nogmaals) op dat u wettelijk verplicht bent aan deze oproep gehoor te geven. Graag vertrouw ik erop dat u alsnog zult bevestigen dat u op 7 april 2005 aanwezig zult zijn op de plaats en tijd die zijn vermeld in de brief van de substituut-ombudsman van 3 maart 2005.

Mocht u niet verschijnen of na verschijnen geen inlichtingen willen verstrekken, dan wordt het onderzoek afgerond met een verslag van bevindingen en zal ik een openbaar en op naam gesteld rapport uitbrengen. Daarin wordt een oordeel gegeven over de onderzochte gedraging. Ik wijs u erop dat ik in dat rapport, naar analogie van artikel 8:31 Algemene wet bestuursrecht, aan uw weigerachtigheid de gevolgtrekkingen kan verbinden die mij geraden voorkomen."

11. Bij faxbericht van 6 april 2005 liet de gerechtsdeurwaarder Mellema de Nationale ombudsman onder meer weten:

"Op grond van het feit dat de Wet Nationale ombudsman niet van toepassing is op de, door mevrouw R. tegen mij ingediende klacht, zal ik geen gehoor geven aan uw oproep om te verschijnen ter zitting d.d. 7 april a.s. Immers, u bent slechts bevoegd een uitspraak te doen terzake door mij verrichte ambtshandelingen. Voornoemde klacht ziet echter niet op door mij verrichte ambtshandelingen.

Volledigheidshalve bericht ik u dat ik u reeds nu voor alsdan aansprakelijk stel voor alle door mij te lijden schade als gevolg van uw handelen, waaronder het eventueel afdwingen van mijn aanwezigheid bij bovengenoemde zitting middels het inschakelen van de sterke arm op grond van artikel 21 lid 2 WNo en het uitbrengen van een openbaar rapport."

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Op 27 juli 1993 veroordeelde de rechter de heer W. tot terugbetaling van een geldlening van f 16.250 vermeerderd met 5% rente per jaar aan verzoekster.

2. Verzoeksters toenmalige gemachtigde verzocht gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema & (destijds) Van Deursen (verder: de gerechtsdeurwaarder) bij brief van 4 augustus 1993 onder meer:

"Ik verzoek u vriendelijk voor kosteloze betekening en executie zorg te dragen (...)"

3. De gerechtsdeurwaarder liet op 6 augustus 1993 de toenmalige gemachtigde onder meer schriftelijk weten:

"Hierbij bevestig de ontvangst van Uw opdracht (...)"

De opdracht is door mij aanvaard en zal behoudens uw omgaand tegenbericht ten spoedigste worden uitgevoerd (...)"

4. Verzoeksters gemachtigde verstrekke de gerechtsdeurwaarder op 15 september 1993 het woonadres van de heer W. en verzocht om de stand van zaken met betrekking tot de executie.

5. De gerechtsdeurwaarder berichtte verzoeksters gemachtigde op 16 september 1993 dat na betekening van het vonnis aan de heer W. nog geen betaling van hem was ontvangen. De gerechtsdeurwaarder verzocht verzoeksters gemachtigde ten behoeve van een derdenbeslag of een werkgever of een uitkerende instantie van de heer W. bij hem bekend was.

6. Op 8 november 1993 liet verzoeksters gemachtigde weten dat de heer W. een RWW-uitkering genoot.

7. De gerechtsdeurwaarder liet verzoeksters gemachtigde op 15 december 1993 weten dat de heer W. per 1 december 1993 werk zou hebben aanvaard en verzocht verhaalsinformatie te mogen nemen om de werkgever te achterhalen met het doel direct loonbeslag te leggen.

8. Verzoeksters gemachtigde deelde de gerechtsdeurwaarder op 26 januari 1994 de naam en het adres van de werkgever van de heer W. mee en verzocht over te gaan tot executiemaatregelen.

9. De gerechtsdeurwaarder berichtte verzoeksters gemachtigde op 8 februari 1994 telefonisch dat op 28 januari 1994 executoriaal beslag was gelegd, waarvan een

schriftelijke bevestiging zou volgen.

10. Op 14 april 1994 verzocht verzoeksters gemachtigde om nadere informatie omdat geen schriftelijke bevestiging was ontvangen.

11. De gerechtsdeurwaarder liet verzoeksters gemachtigde op 15 april 1994 weten dat in verband met het vaststellen van de belastingvrije voet voor het beslag, problemen waren geweest met het vaststellen van de burgerlijke staat van de heer W. Voorts berichtte de gerechtsdeurwaarder dat de werkgever van de heer W. met ingang van april 1994 *f* 130,44 inhoudt op het loon van de heer W.

12. Bij brief van 18 augustus 1994 verzocht verzoeksters gemachtigde de gerechtsdeurwaarder waarom het beslag van 28 januari 1994 nog niets had opgeleverd. Voorts verzocht verzoeksters gemachtigde de gerechtsdeurwaarder uiteen te zetten waarom hij gerechtigd meende te zijn om bij een kosteloze executie gelden onder zich te houden.

13. De gerechtsdeurwaarder verstreekte verzoeksters gemachtigde bij brief van 18 augustus 1994 een overzicht van de nog openstaande bedragen. Hij liet daarbij weten dat hij middels het loonbeslag *f* 130,44 maandelijks ontving en dat hij een tussentijdse afdracht zou overmaken indien daarvoor ruimte was.

14. Op 26 augustus 1994 deelde de gerechtsdeurwaarder verzoeksters gemachtigde mee dat maandelijks *f* 99,14 ten behoeve van verzoekster werd gereserveerd en dat eenmaal per half jaar het gereserveerde bedrag werd uitbetaald. Voorts liet de gerechtsdeurwaarder weten dat *f* 750 werd overgemaakt.

15. De gerechtsdeurwaarder berichtte verzoeksters gemachtigde omstreeks 16 december 1994 dat met ingang van 9 december 1994 het dienstverband van de heer W. was beëindigd en dat er vanaf die datum geen inhouding en doorbetaling zal plaatsvinden.

16. Op 6 januari 1995 liet de gerechtsdeurwaarder verzoeksters gemachtigde weten dat het dienstverband van de heer W. pas per 9 februari 1995 zal worden beëindigd en dat over de maanden januari en februari 1995 de inhoudingen zullen worden doorbetaald.

17. Verzoeksters gemachtigde verzocht de gerechtsdeurwaarder bij brief van 3 april 1995 om opnieuw executiemaatregelen te nemen omdat de heer W. waarschijnlijk een uitkering genoot. Voorts verzocht de gemachtigde het al ingehouden bedrag van het afgelopen half jaar over te maken.

18. Op 2 mei 1995 liet een medewerker van de gerechtsdeurwaarder de gemachtigde weten dat het ingehouden bedrag van het afgelopen halfjaar zal worden overgemaakt en dat zo spoedig mogelijk zal worden overgegaan tot rechtsmaatregelen dan wel beslaglegging op de uitkering van de heer W. Voorts verzocht de gemachtigde maandelijks

het ingehouden bedrag over te maken.

19. De gerechtsdeurwaarder berichtte op 2 mei 1995 dat de heer W. een betalingsregeling wenste te treffen van *f* 100 per maand en hij maakte *f* 1000 als tussentijdse afdracht over aan verzoekster.

20. In reactie op het verzoek om een betalingsregeling verzocht de gemachtigde de gerechtsdeurwaarder bij brief van 3 mei 1995 om inkomensspecificaties van de heer W. van de afgelopen vier maanden.

21. Op 19 juni 1995 verzocht de gemachtigde de gerechtsdeurwaarder nogmaals om de salarisspecificaties. Voorts herhaalde hij het voorstel om een maandelijkse afdracht van de ontvangen gelden. Op 10 juli 1995 herhaalde de gemachtigde nogmaals het voorgaande verzoek.

22. Bij brief van 13 juli 1995 deelde de gerechtsdeurwaarder de gemachtigde mee dat de heer W. op 20 juni 1995 een formulier was gestuurd om opgave te doen van zijn inkomsten en uitgaven. W. had laten weten geen betalingsregeling te willen treffen. Voorts had het GAK op 15 mei 1995 namens zijn woongemeente beslag gelegd op de uitkering van W.

23. Op 11 maart 1996 verzocht verzoekster de gerechtsdeurwaarder haar schriftelijk op de hoogte te stellen wat het exacte bedrag is waar ten gunste van haar beslag op werd gelegd, wanneer wordt overgegaan tot maandelijkse uitbetaling en om storting van het nog verschuldigde gereserveerde bedrag over de afgelopen periode. Voorts liet verzoekster de gerechtsdeurwaarder weten dat zij sinds 2 mei 1995 geen gelden meer had ontvangen. Ook berichtte verzoekster de gerechtsdeurwaarder dat zij geen genoegen nam met de telefonische mededeling dat haar dossier vijf jaar zou worden geparkeerd vanwege invordering van de gemeente Beverwijk.

24. De gerechtsdeurwaarder zond op 14 maart 1996 de gemachtigde de beschikking van de kantonrechter te Haarlem van 7 februari 1995 betreffende de toegewezen vordering van de gemeente Beverwijk ten laste van de heer W.

25. De gemachtigde verzocht op 9 mei 1996 de gerechtsdeurwaarder binnen een week om opheldering over de gang en de stand van zaken en stelde de gerechtsdeurwaarder aansprakelijk voor de financiële schade van verzoekster.

26. De gerechtsdeurwaarder liet op 18 oktober 1996 de gemachtigde weten dat de gemeente Beverwijk niet reageerde op verzoeken om informatie.

27. Naar aanleiding van zijn verzoek berichtte de gemeente Beverwijk op 30 december 1996 de gemachtigde dat beslag was gelegd op de uitkering van de heer W. en dat het openstaande saldo *f* 1109,12 was. Er werd, volgens de gemeente, maandelijks *f* 109,14 ingehouden.

28. De gemachtigde deelde de gerechtsdeurwaarder bij brief van 3 januari 1997 onder verwijzing naar eerder gevoerde correspondentie mee dat het een wrange zaak is dat verzoekster zo lang op haar geld diende te wachten. De gemachtigde sommeerde de gerechtsdeurwaarder het bedrag onmiddellijk aan verzoekster over te maken. Voorts liet de gemachtigde weten dat hij ervan uitging dat de gerechtsdeurwaarder een gebaar richting verzoekster zal maken omdat zij door de handelwijze van de gerechtsdeurwaarder was gedupeerd.

29. De gerechtsdeurwaarder verstreekte op 21 februari 1997 de gemachtigde een overzicht van de nog openstaande bedragen. Tevens berichtte hij dat in mei 1997 weer gelden zouden worden ontvangen.

30. Op 28 januari 1998 deelde de gerechtsdeurwaarder verzoekster mee dat *f* 1200 aan haar werd overgemaakt. Voorts verschafte de gerechtsdeurwaarder verzoekster een overzicht van de nog openstaande bedragen.

31. De gerechtsdeurwaarder liet verzoekster op 30 september 1998 weten dat aan haar *f* 1000 werd overgemaakt en dat nog steeds een bedrag van *f* 57,95 per maand werd ontvangen.

32. Op 14 januari 1999 maakte de gerechtsdeurwaarder *f* 500 aan verzoekster over.

33. De gerechtsdeurwaarder liet verzoekster op 13 juli 1999 weten dat er *f* 750 aan haar werd overgemaakt. Voorts liet hij daarbij weten dat *f* 58,74 per maand werd ontvangen en gaf hij weer hoeveel geld was ontvangen en hoeveel nog diende te worden betaald.

34. Bij brief van 29 december 1999 verschafte de gerechtsdeurwaarder verzoekster een overzicht van de betalingen en liet hij voorts weten dat *f* 58,74 per maand werd ontvangen.

35. Op 12 april 2000 deelde de gerechtsdeurwaarder verzoekster mee dat *f* 500 aan haar werd overgemaakt, verschafte hij een overzicht van ontvangen en openstaande bedragen en deelde hij mee dat *f* 59,74 per maand werd ontvangen.

36. De gerechtsdeurwaarder liet verzoekster op 13 juni 2001 weten dat *f* 600 aan haar werd overgemaakt.

37. Op 12 augustus 2002 berichtte de gerechtsdeurwaarder verzoekster dat geen beslag op roerende zaken van de heer W. kon worden gelegd omdat W. niet (meer) op het betreffende adres staat ingeschreven.

38. De gerechtsdeurwaarder liet verzoekster op 6 september 2002 weten dat € 220 aan haar werd overgemaakt.

39. Bij brief van 20 september 2002 verzocht de gerechtsdeurwaarder verzoekster om het kenteken van de auto van W. zodat die auto kon worden inbeslaggenomen. Voorts liet de gerechtsdeurwaarder weten dat verder geen verhaalsmogelijkheden waren.

40. Verzoekster ontving op 2 januari 2004 op haar bankrekening de toegezegde € 220.

41. Op 27 februari 2004 liet de gerechtsdeurwaarder verzoekster weten dat verdere verhaalsmogelijkheden niet bekend zijn. Voorts verzocht de gerechtsdeurwaarder verzoekster om een schriftelijke instructie. Bij de brief voegde de gerechtsdeurwaarder een kopie van de verhaalsinformatie waarin onder meer staat vermeld:

"Basis Persoonsrapport/verhaal

Conclusie

Personalia

Naam : W.

Geslacht : Onbekend

Geboortedatum : (...)

Bijzonderheden : Ten tijde het onderzoek is het geslacht van uw debiteur niet bekend geworden

(...)

Bron van inkomsten

Bijzonderheden : De huidige bron van inkomsten is niet bekend geworden.

: Wij traceerden geen regulier inkomen uit hoofde van een loondienstverband of een ter betaling gestelde uitkering.

: Aan het bovengenoemde adres is er in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ten name van betrokkene geen onderneming ingeschreven.

Financiële relaties

Bijzonderheden : Ten tijde van het onderzoek is er geen bank- en/of girorekeningnummer bekend geworden.

Diverse waarnemingen

Faillissement/WSNP/surs. : Tijdens dit onderzoek werd geen registratie van een faillissement of surséance van betaling binnen de (...) databanken getraceerd.

Betalingsdiscipline : Er werden geen negatieve betalingservaringen vernomen. Betrokkene is niet gesignaleerd in de (...) databanken.

Gebruikte bronnen

- Openbare registers
- Leveranciers van contactinformatie (buren e.d.)
- Overige openbare bronnen

Advies

Verhaal voor de in uw handen zijnde vordering achten wij niet aan te geven.

Opdrachtgegevens

Cliënt ; Deurwaarderskantoor Mellema en Veltkamp"

42. Verzoekster liet bij brief van 1 maart 2004 de gerechtsdeurwaarder onder meer weten:

"Naar aanleiding van uw brief (...) wil ik u vragen hoe het mogelijk is dat bij uw kantoor geen verhaalsmogelijkheden bekend zijn.

Ik heb de kopie met de verhaalsinformatie (...) tot mij genomen en ik moet u zeggen dat ik hier niets mee kan. Deze instantie is blijkbaar niet eens in staat om zelfs het geslacht van de Hr. W. te achterhalen, laat staan de uitkeringsinstantie GAK, waar naar mijn informatie de Hr. W. nog steeds een WAO-uitkering geniet. Tevens verwijst de X als gebruikte bronnen op te geven:

- openbare registers
- leveranciers van contactinformatie (buren e.d)
- overige openbare bronnen

Er staat niets vermeld over uitkeringsinstanties zoals het GAK, of bankinformatie waar u als gerechtsdeurwaarder kantoor toch inzage in kan krijgen.

Mijns inziens moet het toch niet al te moeilijk zijn om te achterhalen wat voor soort uitkering de Hr. W. momenteel geniet en welk bankrekeningnummer hem toebehoort waarop deze uitkering gestort wordt.

Of mag ik concluderen dat de Hr. W. zijn WAO-uitkering en bankrekening heeft opgezegd, het land heeft verlaten of momenteel op een bankje in het park leeft?

Het kan toch niet waar zijn dat plotseling de Hr. W. geen inkomsten meer heeft of zijn recht op een uitkering is kwijtgeraakt en evengoed woonachtig is op de (...) zonder inkomsten?

Tevens word ik nimmer op de hoogte gehouden over het waarom er veranderingen plaatsvinden omtrent de financiën van de Hr. W. en dus ook mijn vorderingen op hem.

Uit uw correspondentie moet ik vernemen dat er geen verhaalsmogelijkheden meer zijn, maar geen uitleg over het waarom hiervan.

In uw schrijven aan mij verzoekt u mij vriendelijk u te instrueren, dus verzoek ik u eerst maar eens te onderzoeken waarom ik geen inhoudingen meer heb ontvangen sinds uw brief van 6 september 2002, betreffende het bedrag van € 220,00 dat ontvangen is op mijn rekening op 2 januari 2003.

Dit was de laatste betaling die ik van uw kantoor ontvangen heb en momenteel leven wij al weer op 1 maart 2004. Onderzoekt u a.u.b. ook eens waarom ik geen regelmatige overzichten van openstaande betalingen aan mij en ingehouden vorderingen die uw kantoor gedaan heeft meer ontvang.

Verder wil ik benadrukken dat ik de vorderingen op de Hr. W. wens te continueren en dat uw kantoor vanzelfsprekend verantwoordelijk blijft voor het incasseren van deze vorderingen en halfjaarlijkse overmakingen aan mij (zoals schriftelijk overeengekomen).

Kunt u mij ook informeren waarom u van de Hr. W. geen vorderingen meer kan doen of waarom hij geen uitkering meer heeft? Ook weet ik niet sinds wanneer dit zich alles afspeelt.

Kunt u mij ook vertellen waarom uw kantoor geen informatie kan achterhalen over de uitkering en bankrekeningen van de Hr. W., zodat een en ander voor mij duidelijkheid

geeft.

Ik ben onder de impressie dat u als gerechtsdeurwaarder toch toegang heeft tot deze instanties.

Ik hoop dat u zich wilt blijven inzetten voor mijn zaak en blijft proberen te achterhalen of en wanneer er inhoudingen mogelijk zijn."

43. De gerechtsdeurwaarder deelde verzoekster op 12 maart 2004 onder meer mee:

"Het bevreemdt u dat wij niet achter het inkomen van betrokkene kunnen komen. Voor het achterhalen van verhaalsmogelijkheden zijn wij afhankelijk van een extern verhaalsbureau. Wanneer het verhaalsbureau ons niet kan voorzien van verdere verhaalsobjecten zijn wij vervolgens afhankelijk van andere personen en/of instanties.

In dit geval kunt u ons zelf meedelen dat betrokkene een WW uitkering ontvangt. Wij zijn thans aan het informeren bij het GAK of betrokkene inderdaad nog een WW uitkering ontvangt en wanneer dit inderdaad het geval is hoe hoog deze uitkering is. Wanneer er sprake is van een uitkering zullen wij vervolgens beoordelen of een beslag op de uitkering rendabel zal zijn.

Wij ontvangen van betrokkene geen maandelijkse betalingen meer. Derhalve is het voor ons niet mogelijk u een tussentijdse afdracht te doen en is het evenmin mogelijk om u ieder half jaar een bedrag te voldoen. Tot slot delen wij u mee, dat wanneer iemand geen verhaal biedt, wij genoodzaakt zijn een dossier met onze opdrachtgever af te wikkelen."

44. Verzoekster berichtte de gerechtsdeurwaarder bij brief van 28 maart 2004 onder meer:

"Naar aanleiding van uw schrijven d.d. 12 maart 2004 wil ik u nogmaals mededelen dat de Hr. W. naar mijn weten een WAO-uitkering heeft en geen WW -uitkering zoals u in uw brief abuis stelde.

U geeft nog steeds geen uitleg over het waarom u geen inhoudingen meer kunt doen. Ik krijg van uw kantoor telkens weer de herhaalde antwoorden dat u afhankelijk bent van informatie van een extern verhaalsbureau en andere personen of instanties waaronder nota bene mijzelf. Ik heb u in mijn vorige brief verzocht mij op de hoogte te stellen over de redenen waarom van de Hr. W. geen inhoudingen meer gedaan kunnen worden, maar krijg geen uitleg, waar ik toch recht op meen te hebben.

Sinds deze zaak loopt heeft u voorheen van een gedeelte van de WAO-uitkering van de Hr. W. beslag gelegd en deze inhoudingen (met aftrek van uw kosten) aan mij, met mag ik zeggen ruime tussenpozen overgemaakt.

Kunt u nu niet uitleggen waarom Hr. W. momenteel geen WAO-uitkering meer geniet?

Het bestaat niet dat de Hr. W. nu geen inkomsten meer heeft.

Wanneer hij overgegaan is op andere inkomstenbronnen, zij het via andere instanties of via werkaanvaarding (wat mij vrij onwaarschijnlijk lijkt, gezien zijn leeftijd) moet dit toch bekend zijn bij het GAK-kantoor.

Of dit moet toch op andere wijze (via gemeente e.d.) zijn te achterhalen.

In mijn laatste telefonisch contact met Mw. J. (die destijds met deze zaak was belast) begin december 2002 was er nog geen sprake van storingen in de verhaalsmogelijkheden. Wel deelde zij mij mede dat de Hr. W. contact had opgenomen met Bureau voor Rechtshulp over evt. onrechtmatige inhoudingen die volgens hem gedaan waren en dat Bureau voor Rechtshulp zijn belangen zou gaan behartigen.

Na dit gesprek heb ik nog 1 maal een bedrag ontvangen van € 220,00 op 2 januari 2003 en sindsdien heb ik nooit meer iets vernomen, terwijl ik op de hoogte zou worden gehouden, zo werd mij destijds meegedeeld.

Aangezien ik nog steeds in het ongewisse verkeer over de hele gang van zaken heb ik dus maar begin februari 2004 weer telefonisch contact opgenomen met uw kantoor om opheldering, waar ik van u te horen kreeg dat er geen inhoudingen meer plaatsvinden omdat u geen verhaalsmogelijkheden meer ziet. U geeft geen uitleg of informatie over het hoe en waarom omtrent de stopzetting of storingen in de verhaalsmogelijkheden met de WAO-uitkering van de Hr. W. en daarmee laat u mij nog steeds onwetend.

Ik voel mij inmiddels een of andere boeman die uw kantoor lijkt te willen schaden in plaats van een gedupeerde (met een rechterlijke uitspraak) van de Hr. W. en ik kan niet begrijpen waarom u mij deze informatie niet verstrekt. U heeft de vragen in mijn vorige brief ook gewoon weer genegeerd. Men zou bijna gaan denken dat er iets niet helemaal in de haak is met uw kantoor. In ieder geval is de werkwijze naar mij toe, voor wat betreft duidelijkheid en uitleg verschaffen ver onder de maat.

Nogmaals wil ik u verzoeken om mij uitleg te geven omtrent deze hele zaak en mij ook een overzicht van de reeds gedane betalingen aan mij en een overzicht van het nog te vorderen bedrag doen toekomen.

Ik zou u zeer erkentelijk zijn, zodat deze al jarenlang durende en vermoeiende correspondentie kan ophouden in uw ontmoedigingsbeleid.

Ik ben er niet de persoon naar om mij te laten ontmoedigen en zal u daarom zolang als dit nodig is blijven verzoeken uw verplichte medewerking te verlenen ondanks dat er in het dossier vermeld staat dat u kosteloos mijn zaken zal behartigen.

Dan wil ik als laatste nog even aanhalen uit uw laatste brief aan mij van 12 maart 2004 dat u besluit dat wanneer iemand geen verhaal biedt, u genoodzaakt bent het dossier af te wikkelen.

Hier neem ik uiteraard geen genoegen mee. Er staat nog een aanzienlijk bedrag open om te vorderen en ik wil u wijzen op het feit dat de Hr. W., nu 63 jaar oud, over enige jaren een AOW-uitkering zal ontvangen met evt. nog een pensioen waar alsnog beslag op gelegd kan worden. Zodoende lijkt het mij noodzakelijk en wenselijk dat dit dossier geopend blijft en u moeite blijft doen om het nog resterende bedrag te innen.

Rest mij nog u te vermelden dat ik deze hele gang van zaken en met name het in gebreke blijven uwerzijds zeer verwerpelijk vind en ik mij, wanneer u alsnog besluit het dossier te sluiten en verder in uw uitleg continueert in gebreke te blijven omtrent duidelijke uitleg te verstrekken, genoodzaakt voel om dit hele dossier en alle gegevens en correspondentie die ik ook van uw kantoor bezit, voor te leggen aan de Nationale ombudsman, opdat deze de hele zaak eens kan onderzoeken."

45. De gerechtsdeurwaarder verstrekke verzoekster een historisch (financieel) overzicht van de periode 31 januari 2003 tot en met 29 januari 2004 en deelde verzoekster bij brief van 30 maart 2004 onder meer mee:

"Wij hebben inmiddels (wederom) om informatie verzocht bij het GAK. Wanneer betrokkene nog een uitkering ontvangt zullen wij van hun vernemen wat voor een uitkering het betreft en de hoogte daarvan. De reden dat u van ons geen afdrachten meer ontvangt is dat wij geen betalingen meer ontvangen. U begrijpt ook, dat wanneer wij geen betalingen ontvangen, wij ook geen afdrachten aan u kunnen doen.

Bijgaand treft u een overzicht met daarop de door u gevraagd informatie. Conform uw instructies zullen wij, wanneer betrokkene geen uitkering ontvangt, de zaak 2 jaar lang aanhouden om vervolgens bij de Sociale Verzekeringsbank te informeren en eventueel beslag te leggen."

46. Bij brief van 29 september 2004 liet de gerechtsdeurwaarder verzoekster onder meer weten:

"In opgemelde zaak delen wij u mede dat wij ons dossier zullen gaan afwikkelen wegens gebrek aan baten. Het is niet mogelijk gebleken om middels beslag op de uitkering van uw debiteur te incasseren. Verdere verhaalsmogelijkheden zijn niet aanwezig.

Wij hebben het vonnis bijgevoegd naar de inhoud waarvan wij u korthedshalve willen verwijzen. Het vonnis blijft geldig (uitvoerbaar) voor een periode van twintig jaren mits u om de vijf jaar een ingebrekestelling (sommatie) verzendt.

Het spijt ons dat wij u in deze niet positiever berichten en danken u voor het in ons kantoor gestelde vertrouwen.

De nota zullen wij u per separate post doen toekomen."

B. Standpunt verzoekster

1. Het standpunt van verzoekster staat samengevat weergegeven onder KLACHT en onder **A. Feiten**, 41. en 43.

2. Voorts liet verzoekster bij haar verzoekschrift van 31 augustus 2004 onder meer weten:

"Ik wil langs deze weg bij u een klacht indienen over gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema & Veltkamp (...) die mijns inziens behoorlijk nalatig en onduidelijk is omtrent mijn zaak met Dhr. W., die zij vanaf 1993 in behandeling hebben genomen en die momenteel nog altijd in behandeling is.

Ik heb een gerechtelijke uitspraak tegen Dhr. W. omtrent een terugvordering van een geldlening (van de somma van f 16.250,00 vermeerderd met rente van 5% per jaar), waarvan het vonnis op 27 juli 1993 ter mijne gunste is voltrokken.

Destijds heeft mijn advocaat, mr. S.A. Minks, toen werkzaam bij advocatenkantoor Smithuijsen Vermeulen & Karskens te Beverwijk een brief op 4 augustus 1993 aan Gerechtsdeurwaarder Mellema & (destijds) van Deursen verstuurd, waarin hij verzocht om namens mij kosteloos zorg te dragen voor de incassering van bovengenoemde geldlening. Deze werd middels een schriftelijke reactie op 6 augustus 1993 door hen aanvaard met de afspraak dat zij halfjaarlijks de inhoudingen zouden overmaken.

Toen begon de ergernis. De overmakingen lieten met lange tussenpozen op zich wachten en de correspondentie was ronduit schandelijk te noemen. Geen antwoorden/reactie op vragen van mijn advocaat.

Na herhaaldelijk schriftelijk aandringen van mijn advocaat heeft gerechtsdeurwaarder Mellema eindelijk de eerste afdracht van een bedrag van f 750,00 aan mij overgemaakt op 10 oktober 1994.

Ruim één jaar later sinds zij deze zaak aanvaard hadden.

Ik wil u attent maken op de daaropvolgende ellenlange durende en trieste correspondentie (...) van mijn advocaat aan gerechtsdeurwaarder Mellema, doch in het kort komt het hierop neer, dat Mellema met allerlei uitvluchten (...) en vertragingen de afgesproken halfjaarlijkse afdrachten niet correct nakomt en zelfs op gezette perioden totaal geen geld overmaakt en geen reactie op de schriftelijke vragen om uitleg en sommeringen van mijn advocaat geeft.

Ik wil u graag een overzicht geven van de overmakingen die gerechtsdeurwaarder Mellema tot nu toe mij deed toekomen.

- * 10-10-1994: de somma van *f* 750,00
- * 31-05-1995 : de somma van *f* 1000,00
- * 11-02-1998: de somma van *f* 1200,00
- * 20-05-1998: de somma van *f* 1250,00
- * 14-10-1998 : de somma van *f* 1000,00
- * 02-02-1999 : de somma van *f* 500,00
- * 04-08-1999: de somma van *f* 750,00
- * 08-05-2000 : de somma van *f* 500,00
- * 13-07-2001 : de somma van *f* 600,00
- * 02-01-2003: de somma van € 220,00 euro

Dit zijn tot op heden alle inhoudingen die ik ontvangen heb van gerechtsdeurwaarder Mellema, welke ik kan aantonen middels bankafschriften. Ik heb in totaal een bedrag ontvangen van € 3640,77 euro of *f* 8023,20 gulden waar 10 jaar over gedaan is.

Zoals u begrijpt staat er nog een restant open.

Inmiddels was mijn advocaat dit hele gedoe ook beu en wilde van de bemiddeling af, wat ik hem niet kwalijk kon nemen. Dit was immers zijn taak niet en ik wil hieraan toevoegen dat mr. S.A. Minks zich hier uitermate correct heeft opgesteld en zich meer ingezet heeft dan hij eigenlijk behoefde te doen.

Op 28 januari 1998 ontving ik een brief van gerechtsdeurwaarder Mellema & van Deursen, met de mededeling dat het advocatenkantoor Smithuijsen gestopt is met deze zaak en dat verdere correspondentie dus rechtstreeks met mij zou plaatsvinden.

Na telefonisch contact en geklaag vanaf januari 1998 bij de Dhr. Ri. (destijds werkzaam bij Mellema en met de zaak belast) liepen de afdrachten regelmatigiger.

Tot aan de betaling van 08-05-2000. Na telefonisch contact van mij bleek dat de Dhr. Ri. er niet langer meer werkzaam was. Ik kreeg nu telefonisch contact met Mw. J., die mij nog tweemaal een bedrag van *f* 600,00 en € 220,00 heeft doen toekomen. Eenmaal in 2001 en eenmaal in 2003.

Haar laatste brief aan mij (9-9-2002) vermeldt dat gerechtsdeurwaarder Mellema vanaf september 2002 weer geld binnen krijgt, dit bleek even tijdelijk gestopt te zijn geweest. Waarom is mij nog steeds onbekend, doch ik ontvang geen overdrachten meer. Weer gewacht.

Toen verdere overdrachten weer uitbleven, maar weer eens telefonisch contact opgenomen op 29-01-2004 en nu blijkt Dhr. G. met de zaak belast te zijn in plaats van Mw. J.

Vanaf dit punt worden er steeds grovere fouten gemaakt.

Mij wordt b.v. schriftelijk gevraagd op 20 september 2002 of ik op de hoogte ben van het kenteken van de auto van Dhr. W., mijn ex-man, dit i.v.m. een evt. beslaglegging, maar geen woord over evt. afdrachten.

Ik vind dit onbehoorlijk. Ik ben geen onderzoeksbureau.

Dhr. W. is geen ex-man, doch ex- vriend. Ik heb totaal geen contact met deze man meer en ben ook niet op de hoogte van diens auto. Dit heb ik dan ook telefonisch medegedeeld.

In deze zelfde brief wordt ook voor het eerst opgemerkt dat er geen verhaalsmogelijkheden meer zijn. Geen woord wordt gerept over gereserveerde inningen die gedaan zijn tot nu toe.

Weer blijven verdere informatie en overmakingen uit.

Dan ontvang ik een brief op 27 februari 2004 met de vermelding dat gerechtsdeurwaarder Mellema geen verdere verhaalsmogelijkheden meer ziet, nadat zij een onderzoeksbureau genaamd EDR hebben ingeschakeld, die voor hun moest uitzoeken of er nog verhaalsmogelijkheden op dhr. W. zijn. Van het antwoord van EDR op het onderzoek heeft Mellema een kopie bijgevoegd.

In deze merkwaardige kopie staat geen volledige naam of briefhoofd vermeld van deze firma en klaarblijkelijk uit hun bevindingen hebben zij niet eens het geslacht van Dhr. W. kunnen vaststellen. Maar dat er geen verhaalsmogelijkheden meer zijn, dat hebben zij wel kunnen achterhalen. Hoe deze bevinding is geconcludeerd en uit welke bronnen dit is gecheckt wordt niet vermeld.

Ik vind dit alles op zijn minst gezegd curieus. Te meer daar ik nooit op de hoogte ben gesteld dat Mellema een onderzoeksbureau of verhaalsmogelijkheden aan het uitzoeken was, ik wist compleet van niets tot ik deze brief van hen ontving.

Ik heb hierop een boze brief aan Mellema gestuurd, die ik aan deze correspondentie heb toegevoegd.

Op 12 maart 2004 ontvang ik als antwoord hierop, dat zij nog eens gaan informeren bij de GAK-instantie of Dhr. W. nog een WW-uitkering ontvangt.

Dat terwijl ik duidelijk in mijn brief aan hen had vermeld, dat ik niet beter weet dat Dhr. W. een WAO-uitkering geniet en geen WW-uitkering en dat zij dit ook weten omdat zij gedurende voorgaande jaren hun vorderingen hierop hadden gehouden. Schijnbaar wordt mijn brief niet goed gelezen.

Waarom er geen antwoord komt op mijn vraag waarom Dhr. W. geen WAO-uitkering meer ontvangt en er dus geen verhaalsmogelijkheden meer zijn, wordt niet op geantwoord en is tot op heden voor mij een groot raadsel.

Wel staat in dezelfde brief aan het eind vermeld wanneer er geen verhaalsmogelijkheden meer zijn, zij genoodzaakt zijn om het dossier met mij af te wikkelen. Dit wekt de indruk dat zij van mij en deze zaak afwillen. Ik vind dit behoorlijk onzorgvuldig en ik ben het hier uiteraard niet mee eens, daar er nog een aanzienlijk bedrag en een hoop onbeantwoorde vragen openstaan.

Ik heb hierop uiteraard schriftelijk gereageerd en een brief terugontvangen waarin wordt verteld dat zij wederom om informatie bij het GAK gaan verzoeken en conform mijn instructies de zaak 2 jaar lang willen aanhouden om dan vervolgens bij de Sociale Verzekeringsbank te informeren (dan heeft Dhr. W. namelijk de pensioengerechtigde leeftijd bereikt) en evt. beslag te leggen. Mellema heeft bij deze brief bijgesloten, een financieel overzicht van alle betalingen aan mij waaruit ik geen wijs kan.

In ieder geval klopt de mij toegestuurde totale overmakingen niet met mijn gegevens.

Weer geen uitleg en antwoorden op mijn vragen.

Klaarblijkelijk ziet het ernaar uit dat ik overgeleverd ben aan de slechte communicatie en correspondentie met gerechtsdeurwaarderskantoor Mellema & Veltkamp en zal ik hoogstwaarschijnlijk geen overdrachten meer ontvangen, zonder te weten waarom.

Deze hele situatie duurt nu al 11 jaar en u kunt begrijpen dat ik hier inmiddels moedeloos van aan het worden ben en dat mijn vertrouwen in het uitvoeren van een gerechtelijke uitspraak geschaad is.

Geachte Ombudsman, ik stuur u deze klacht en bijbehorende correspondentie en zou u willen verzoeken om hier eens uw kritische blik op te werpen. Misschien dat u kunt vaststellen of gerechtsdeurwaarder Mellema wel ethisch gehandeld heeft of dat zij in grote gebreke is gebleven.

Uit hun werkwijze en correspondentie is mijn inziens in ieder geval grove nalatigheid te concluderen.

Ik zou deze situatie graag opgelost willen zien."

3. Op 10 december 2004 liet verzoekster de Nationale ombudsman onder meer weten:

"Ik wil u op de hoogte houden omtrent de laatste ontwikkelingen met kantoor Mellema.

Tot mijn grote verbazing ontving ik op 2 december jl. van kantoor Mellema een brief met een overzicht (waarvan ik een kopie bijsluit) van wat volgens Mellema de huidige berekening is in deze zaak.

Ik ben aangenaam verrast te mogen constateren dat er plotseling € 600,00 is opgedoken in de administratie van Mellema en dat deze aan mij overgemaakt gaat worden.

Merkwaardig dat in hun brief van 28 oktober 2004 hier doch niet over gerept wordt en dat voor wat hen betreft de gehele zaak is afgedaan.

Het lijkt mij dat wanneer men een dossier met een cliënt af wenst te sluiten, er eerst gekeken moet worden of er nog openstaande verrekeningen te maken zijn.

Wel werd er geconstateerd dat ik een nota over een gedeelte van de door hun gemaakte kosten kan ontvangen.

Desalniettemin ben ik blij dat ik nog een bedrag mag ontvangen.

Ik wil u nog even wijzen op dit overzicht en op de bedragen die vermeld staan.

Waar staat: waarop in mindering is voldaan € 4.735,09 is niet het bedrag wat ik ontvangen heb.

Ik heb tot op heden een totaalbedrag van € 3.640,77 mogen ontvangen.

De € 600,00 nog niet meegerekend uiteraard, daar ik ten tijde dat ik deze brief aan u richt, het bedrag nog niet ontvangen heb. Afschriften komen eenmaal per maand, dus dit kan elkaar gekruist hebben.

Als dit zo is dan wordt het totaalbedrag € 4.240,77.

Wanneer ik terugkijk in mijn correspondentie met Mellema van voorgaande jaren en hun berekeningsoverzichten nasla, zijn de bedragen ook niet kloppend.

Zo verschilt vaak de hoofdsom.

Tevens wil ik nog aanhalen dat er gedurende voorgaande jaren ook andere schuldeisers van Dhr. W. geweest zijn, waar kantoor Mellema inningen voor heeft gedaan.

Ook is er een zogehete verdeelsleutel toegepast, waardoor ik niet het volledige bedrag dat van Dhr. W. per maand werd ingehouden heb mogen ontvangen.

Er was sprake van 1 preferente instantie.

Dit werd mij een aantal keren telefonisch medegedeeld, doch hierover heb ik nimmer schriftelijke stukken mogen ontvangen.

Ik heb nooit iets kunnen controleren, daar ik nergens geen inzage in had.

Ik wil u daarom vragen om tijdens uw onderzoek tevens na te gaan of deze berekeningen die volgens kantoor Mellema worden gesteld correct zijn en of zij juist hebben gehandeld wat inhoudingen en afdragingen betreft."

C. Standpunt gerechtsdeurwaarder

1. Gerechtsdeurwaarder Mellema nam geen standpunt in over de klacht (zie hiervóór onder Bevoegdheid).

2. Medewerker A. van de gerechtsdeurwaarder berichtte de Nationale ombudsman bij faxbericht van 3 december 2004 onder meer:

"Wij betreuren en delen de teleurstelling van mevrouw R. omdat zij haar rechten als gevolg van een gebrek aan verhaalsmogelijkheden niet heeft kunnen realiseren. Helaas hebben wij ondanks gedurende elf jaar alle mogelijke inspanningen te hebben verricht geen volledig resultaat kunnen boeken. De door de wetgever bepaalde beslagvrije voet is hoger dan het inkomen van de debiteur, zodat het gelegde derdenbeslag geen doel treft. Andere voor beslag vatbare vermogensbestanddelen zijn niet bekend, zodat de executie niet met succes kan worden afgerond.

Met betrekking tot de nog te vervaardigen nota melden wij u dat onder de verleende toevoeging vallen de vergoeding voor alle verrichte ambtshandelingen. In opdracht van mevrouw R. uitgevoerde niet ambtelijke werkzaamheden dienen natuurlijk gewoon te worden betaald."

Achtergrond

A. Kamerstukken II 2001/02, 27845, nr. 6, blz. 3-5,

"Bij de totstandkoming van de Gerechtsdeurwaarderswet is reeds helderheid verschaft over de positie van de gerechtsdeurwaarder. Voor zover deze ambtshandelingen verricht, is hij bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 van de Algemene wet bestuursrecht. In die hoedanigheid oefent hij - desnoods met dwang of geweld - op grond van een wettelijk voorschrift publiekrechtelijke macht uit die binnen de samenleving geconcentreerd dient te

zijn in de handen van de overheid. Ik verwijs naar Kamerstukken II 1998/1999, 22 775, nr. 14, p. 35 en Kamerstukken II 1998/1999, 22 775, C, p. 5-6. Ook de Nationale ombudsman duidt de gerechtsdeurwaarder, voor zover deze openbaar gezag uitoefent, als een bestuursorgaan (Kamerstukken II, 2000/2001, 27 645, nrs. 1-2, p. 87) en is de gerechtsdeurwaarder in het voorstel voor een Kaderwet zelfstandige bestuursorganen als zelfstandig bestuursorgaan gepositioneerd (Kamerstukken II 2000/2001, 27 426, A, p. 4-5, nr. 3. p. 10-11 en nr. 5, p. 20-21).

Met het oog op die positie als bestuursorgaan is reeds tijdens de totstandkoming van de Gerechtsdeurwaarderswet de voorgestelde geheimhoudingsbepaling (het oorspronkelijke artikel 9) geschrapt, aangezien dezelfde geheimhoudingsplicht rechtstreeks uit artikel 2:5 Awb voortvloeit.

Bij de totstandkoming is echter onvoldoende onderkend dat ambtshandelingen van gerechtsdeurwaarders kunnen leiden tot besluiten in de zin van artikel 1:3 Awb. Daarmee zouden de algemene en bijzondere bepalingen over besluiten (hoofdstukken 3 en 4 Awb) en over bezwaar en beroep (hoofdstukken 6, 7 en 8 Awb) van toepassing zijn. Dat zou ongewenste gevolgen kunnen hebben voor het burgerlijk procesrecht, dat zeer onlangs met het oog op onder meer bevordering van de harmonisatie, efficiency en deformalisering, ingrijpend is herzien in de Wet tot herziening van het procesrecht voor burgerlijke zaken, in het bijzonder de wijze van procederen in eerste aanleg (Stb. 2001, 580) en de daarbijbehorende aanpassingswetgeving (Stb. 2001, 581). Het spreekt vanzelf dat zulks met de Gerechtsdeurwaarderswet, die de positie en het functioneren van de gerechtsdeurwaarder regelt, nimmer is beoogd. In de praktijk worden de hoofdstukken 3, 4, 6, 7 en 8 Awb ook niet toegepast. Met onderdeel A en artikel 1b is beoogd de bestaande situatie, zonder ongewenste gevolgen voor de gerechtsdeurwaarderspraktijk en het burgerlijk procesrecht, te bevestigen door de hoofdstukken 3, 4, 6, 7 en 8 van de Algemene wet bestuursrecht uitdrukkelijk uit te sluiten.

Het burgerlijk procesrecht is voor rechtsbescherming het meest geëigend en voorziet in met voldoende rechtswaarborgen omklede procedures. Daarnaast voorziet de Gerechtsdeurwaarderswet in een wettelijk tuchtrecht. Aan bestuursrechtelijke rechtsbescherming (bezwaar, beroep en hoger beroep) tegen ambtshandelingen van gerechtsdeurwaarders bestaat geen behoefte.

De hoofdstukken 3 en 4 Awb bevatten voorschriften voor bestuursrechtelijke besluitvorming en besluiten, die in de gerechtsdeurwaarderspraktijk en het burgerlijk procesrecht niet worden toegepast en die het burgerlijk procesrecht op een aantal punten ingrijpend zouden kunnen wijzigen. Dergelijke wijzigingen dienen geen doel en zijn niet te verenigen met het (nog zeer onlangs ingrijpend herziene) burgerlijk procesrecht. Bovendien zouden zij resulteren in werklastverhoging en daarmee verhoging van de kosten voor de burger (die eerder dit jaar na nauwgezet onderzoek op kostprijs zijn berekend). Ook moet rekening worden gehouden met onzekerheden in de praktijk en

mogelijke vertragingen in de civiele rechtsinleiding, beslag en executie. Daarom wordt voorgesteld de hoofdstukken 3 en 4 uitdrukkelijk uit te sluiten van de ambtshandelingen van de gerechtsdeurwaarder. (...) Op de buitenwettelijke (niet-ambtelijke) werkzaamheden van de notaris en de gerechtsdeurwaarder is de Awb niet van toepassing, omdat de notaris en gerechtsdeurwaarder bij het verrichten daarvan geen bestuursorgaan zijn. (...)

Uitsluiting van hoofdstuk 5 Awb dient geen praktische behoefte, nu de gerechtsdeurwaarder en notaris niet zijn belast met het toezicht in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Aangezien de Gerechtsdeurwaarderswet en de Wet op het Notarisambt voorzien in speciale regelingen voor waarneming en benoeming tot toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder en tot kandidaat-notaris, bestaat er evenmin behoefte om de bepalingen van hoofdstuk 10 Awb uit te sluiten."

B. Kamerstukken II 1998/99, 22 775, nr. 14, blz. 27

"In de huidige situatie, waarin het aantal gerechtsdeurwaarders sterk wordt gereguleerd door het standplaatsenbeleid en er bovendien van tariefconcurrentie als gevolg van het vaste tariefstelsel voor ambtshandelingen geen sprake is, ligt het voor de hand dat gerechtsdeurwaarders, gelet op de genoemde kenmerken van een OEM, als zodanig worden gekwalificeerd.

Deze nota van wijziging voorziet echter in een soepeler vestigingsbeleid voor gerechtsdeurwaarders, alsmede invoering van een stelsel van maximum-tarieven voor ambtshandelingen. Bovendien zal het domeinmonopolie op het terrein van de gerechtswerkzaamheden worden afgeschaft. De risico's die verbonden zijn aan de combinatie van publieke en particuliere werkzaamheden nemen hierdoor af.

Niettemin behouden de gerechtsdeurwaarders een exclusieve taak op het gebied van de ambtshandelingen. Deze exclusiviteit rechtvaardigt naar mijn mening eens te meer dat de uitvoering van met name ambtshandelingen op basis van een algemene wettelijke norm aan gedragsregels wordt gebonden, opdat de concurrentiecondities tussen gerechtsdeurwaarders en andere aanbieders van niet-ambtelijke diensten zoveel mogelijk gelijk worden getrokken. Met zulke regels zijn ook de herkenbaarheid en de zuiverheid van het ambtelijk optreden als zodanig gediend. Deze conclusie is ook reeds in het kabinetsstandpunt MDW getrokken. De nota van wijziging voorziet in een algemene wettelijke norm die concurrentievervalsing beoogt te voorkomen (artikel 17, eerste lid, onderdeel b). Het opstellen van gedrags- en beroepsregels kan naar mijn mening het beste aan de beroepsgroep worden opgedragen (zie hierna § 2.6). De naleving van deze regels kan door middel van het in het wetsvoorstel geregelde tuchtrecht worden afgedwongen. Voor de goede orde zij vermeld dat de tuchtrechtspraak niet aan de publiekrechtelijke beroepsorganisatie zal worden opgedragen, maar aan een onafhankelijk rechterlijk orgaan. Voorts is van belang om te wijzen op de mogelijkheden die de gewijzigde Wet Nationale ombudsman biedt (wet van 18 juni 1998, Stb. 356). Sinds 30 juni

1998 vallen gerechtsdeurwaarders - voor zover zij ambtshandelingen verrichten - in beginsel namelijk onder de competentie van de Nationale ombudsman (artikel 1a, onder e).

Daarnaast ziet de werkgroep aanleiding om te komen tot een aanscherping van de ministerieplicht, waardoor het beroep op de ambtsbediening te allen tijde ingewilligd wordt. De nota van wijziging voorziet hierin (artikel 7). Tevens beveelt zij aan om het onderscheid tussen ambtelijke en niet-ambtelijke werkzaamheden te verduidelijken, teneinde de transparantie in het aanbod aan diensten te vergroten. In de nota van wijziging wordt daartoe voorgesteld - ter uitwerking van de in de wet opgenomen generieke opsomming van ambtshandelingen - een limitatieve opsomming in een algemene maatregel van bestuur op te nemen (artikel 2, tweede lid). Deze opsomming kan mogelijk in combinatie met het vaststellen van het maximum-tarief voor de verschillende ambtshandelingen in dezelfde regeling worden neergelegd. In het verlengde daarvan is een bepaling opgenomen op grond waarvan de gerechtsdeurwaarder verplicht is om een gespecificeerde rekening op te maken, waarin - indien van toepassing - ambtelijk en niet-ambtelijk werk wordt onderscheiden (artikel 18a). Ook een dergelijke bepaling zal bijdragen aan het vergroten van inzicht in het aanbod aan diensten dat de gerechtsdeurwaarder biedt."

C. Kamerstukken II 1998/99, 22 275, nr. C, blz. 5-6

"4. In de artikelsgewijze toelichting bij de nota van wijziging wordt onder H, L en N3 opgemerkt dat de gerechtsdeurwaarder kan worden aangemerkt als een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De Raad wijst erop dat voorzover een gerechtsdeurwaarder andere werkzaamheden verricht dan die bedoeld in artikel 2, te weten de nevenwerkzaamheden, bedoeld in paragraaf 5 van hoofdstuk II van het wetsvoorstel, van een bestuursorgaan in ieder geval geen sprake kan zijn. De Raad adviseert daarom de toelichting op dit onderdeel te nuanceren.

De opmerking van de Raad heeft betrekking op onderdeel J van de artikelsgewijze toelichting (en niet op H, L en N3). Terecht stelt de Raad dat de gerechtsdeurwaarder slechts in het kader van de uitoefening van zijn ambt als bestuursorgaan in de zin van de Awb kan worden aangemerkt. Voor zover hij niet-ambtelijke werkzaamheden verricht handelt hij uiteraard niet als bestuursorgaan. De toelichting is dienovereenkomstig genuanceerd.

5. In de toelichting (paragraaf 2.5) wordt opgemerkt dat de tuchtrechtspraak niet aan de publiekrechtelijke beroepsorganisatie zal worden opgedragen, maar aan een onafhankelijk rechterlijk orgaan. Voorts wordt gewezen op de mogelijkheden die de recent gewijzigde Wet Nationale ombudsman biedt. Sinds 30 juni 1998 vallen, aldus de toelichting, gerechtsdeurwaarders in beginsel onder de competentie van de Nationale ombudsman (artikel 1a, onder e). De Raad betwijfelt de juistheid van deze stelling, nu de Nationale

ombudsman ingevolge artikel 16, aanhef, onder g, van de Wet Nationale ombudsman niet bevoegd is een onderzoek als bedoeld in artikel 12, eerste lid, of artikel 15 in te stellen of voort te zetten ten aanzien van gedragingen waarop de rechterlijke macht toeziet. De Raad adviseert in het licht hiervan ten minste de geponeerde stelling nader toe te lichten.

5. Bij de wijziging van de Wet Nationale ombudsman (WNo) van 18 juni 1998 is het systeem van de wet gewijzigd. Voordien kon de Nationale ombudsman - in aanvulling op de in de wet geregelde competentie - bij algemene maatregel van bestuur bevoegd worden verklaard voor daarbij aangewezen bestuursorganen. Zoals ook onder punt 4 is opgemerkt is de gerechtsdeurwaarder, voor zover hij ambtshandelingen verricht, als bestuursorgaan aan te merken. Gerechtsdeurwaarders zijn echter nooit bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Bij de wijziging van de WNo van 18 juni 1998 is de systematiek van aanwijzing vervangen door een omgekeerd systeem: ombudsman bevoegd, tenzij het bestuursorgaan bij algemene maatregel van bestuur uitdrukkelijk is uitgezonderd. Tot het uitzonderen van bestuursorganen wordt niet lichtvaardig overgegaan; daarvoor dienen goede gronden te bestaan (zie kamerstukken II 1996/97, 25 456, nr. 3, p. 5). De Wet Nationale ombudsman is sindsdien derhalve van toepassing op gerechtsdeurwaarders, voor zover zij ambtshandelingen verrichten. De door de Raad geuite twijfel spruit waarschijnlijk voort uit de volgende passage in de memorie van antwoord van 12 oktober 1993 (p. 18): «Op grond van de thans geldende regeling acht de Nationale ombudsman zich niet bevoegd kennis te nemen van klachten met betrekking tot gerechtsdeurwaarders. De reden hiervoor is dat ten gevolge van het fungeren van leden van de rechterlijke macht als (toezichthoudende) hoofden van dienst deze klachten niet kunnen worden aangemerkt als klachten met betrekking tot een administratief orgaan van de overheid».

Zoals de Nationale ombudsman mij heeft meegedeeld is de in de memorie van antwoord aangehaalde interpretatie van het begrip «rechterlijk toezicht» bij nadere overweging onjuist. Blijkens de jaarverslagen van de Nationale ombudsman is sprake van gedragingen waarop de rechterlijke macht toeziet als de wetgever ten aanzien van deze gedraging een procedure in het leven heeft geroepen van beklag of bezwaar bij een rechterlijke instantie, of wanneer het gaat om een procedurele gedraging waarop de rechter toeziet (o.a. Jaarverslag 1997, kamerstukken II, 1997/98, 25 920, nrs. 1-2, p. 113). Het werken onder een rechter als diensthof is bij nader inzien niet een omstandigheid waarop artikel 16, aanhef, en onder g, van de WNo van toepassing is. Daar komt bij dat in het wetsvoorstel van een functionele band met de gerechtelijke organisatie geen sprake meer is. Leden van de rechterlijke macht fungeren niet langer als hoofd van dienst. Voor zover de Raad in verband met de uitzondering van artikel 16, aanhef, onder g, van de WNo het oog zou hebben gehad op het «toezicht» op de gedragingen van gerechtsdeurwaarders door het met tuchtrechtspraak belaste college dat in het voorstel van wet is voorzien, merk ik op dat deze uitzondering blijkens de hiervoor weergegeven uitleg, geen betrekking heeft op de aanwezigheid van tuchtrechtelijke voorzieningen. In geval van samenloop tussen het in het wetsvoorstel voorziene tuchtrecht en de klachtvoorziening bij de Nationale ombudsman,

heeft de Nationale ombudsman de mogelijkheid om terughoudend op te treden. Op grond van artikel 14, onder j, WNo is de Nationale ombudsman in dat geval niet tot onderzoek verplicht. Indien de ombudsman besluit om een onderzoek in te stellen naar een gedraging van een bestuursorgaan ten aanzien waarvan door een rechterlijke instantie (w.o. een tuchtrechter) reeds een uitspraak is gedaan, neemt de ombudsman de rechtsgronden waarop die uitspraak steunt of mede steunt, in acht (art. 26 lid 2 WNo).

6. In de toelichting (paragraaf 2.7) wordt opgemerkt dat het bij het opstellen van het voorstel van wet gewenst leek om in verband met de bijzondere verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie voor het functioneren van het rechtsbestel, hem ook de bevoegdheid te geven om toe te zien op de naleving van de ambtsregels en tegen overtreding daarvan op te treden door een bezwaar tegen een gerechtsdeurwaarder bij de tuchtkamer aanhangig te maken. De minister is thans van mening dat aan deze bijzondere rol geen behoefte meer bestaat. In de nieuwe constellatie zou met het versterkte financiële toezicht op de gerechtsdeurwaarders door het bureau Financieel Toezicht en met de mogelijkheid van het aanhangig maken van klachten door particulieren onderscheidenlijk genoemd bureau bij de tuchtkamer, kunnen worden volstaan.

De aanwezigheid van het Bureau Financieel Toezicht kan naar het oordeel van de Raad geen reden zijn de eerder voorgenomen positie van de Minister van Justitie inzake het tuchtrecht te wijzigen. De taak van dat bureau is beperkt. Bovendien verandert de bijzondere verantwoordelijkheid van deze minister voor de gerechtsdeurwaarders en hun plaats in het rechtsbestel niet fundamenteel."

D. Artikel "Gerechtsdeurwaarder Bestuursorgaan" door mevrouw mr. E.E. Minkjan en D. Struiksma uit Executief (vakblad voor gerechtsdeurwaarders, nr. 1-2003, p.4-9):

"De gerechtsdeurwaarder is bestuursorgaan, Dat betekent onder meer dat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is op de ambtshandelingen van de gerechtsdeurwaarder Dat zou ongewenste gevolgen kunnen hebben en dus moet de Awb. althans het grootste deel ervan, voor de gerechtsdeurwaarders buiten toepassing worden gesteld Dat is gebeurd in een Wet die onlangs in het Staatsblad is verschenen en die op 1 december 2002 in werking is getreden. Wat berekent dit voor de gerechtsdeurwaarder? En met welke andere regelingen moet de gerechtsdeurwaarder voortaan rekening houden?

(...)

Waarom is de gerechtsdeurwaarder bestuursorgaan?

De gerechtsdeurwaarder blijkt bestuursorgaan te zijn omdat hij, in de woorden van art 1:1. sub b Awb, met openbaar gezag is bekleed. In de memorie van toelichting op de Awb staat als toelichting bij dit definitie-element dat het moet gaan om 'een orgaan met een publiekrechtelijke bevoegdheid tot het bepalen van de rechtspositie (de rechten en

verplichtingen) van andere rechtssubjecten', Verwijzend naar jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geeft de memorie van toelichting aan dat het op zichzelf voldoende is voor een persoon of college om als 'met openbaar gezag' orgaan te worden aangemerkt in de zin van de Awb. indien de vervulling van de publieke taak althans indirect kan worden herleid tot een grondwettelijke of wettelijke bevoegdheidstoedeling.

Voor gerechtsdeurwaarder en notaris geldt dat zij bij wet de bevoegdheid hebben gekregen rechtshandelingen te verrichten, oftewel handelingen gericht op rechtsgevolg.

Het publiekrechtelijke karakter, om niet te zeggen het staatsgezag, komt tot uiting in de taken die de wet uitdrukkelijk en bij uitsluiting aan de gerechtsdeurwaarder opdraagt en bij uitstek in de ambtshandelingen die de gerechtsdeurwaarder verricht en vastlegt in de akten die hij daarvan opmaakt.

Het kenmerkende van openbaar gezag is het eenzijdig vaststellen van (wijziging brengen in) de rechtspositie van andere rechtssubjecten. Aldus bijvoorbeeld prof mr S.E. Zijlstra in zijn dissertatie. Zelfstandige bestuursorganen in een democratische rechtstaat. 1997, p. 15. De gerechtsdeurwaarder handelt toch niet eenzijdig uit zichzelf, maar omdat zijn cliënten - rechtstreekse opdrachtgevers, collega's, advocaten en anderen - hem daartoe opdracht geven? Zeker, maar uit de aard van zijn bemoeiing blijkt een ingrijpen van de Staat. Waar de gerechtsdeurwaarder een wettelijke hem voorbehouden taak verricht, doet hij dat weliswaar op verzoek, en in opdracht van zijn cliënten, maar niet namens hen. Daarmee wordt als het ware een zekere afstand gecreëerd tussen de gerechtsdeurwaarder en zijn opdrachtgever. De opdrachtgever vraagt de gerechtsdeurwaarder een ambtshandeling te verrichten. De inrichting en uitvoering van die ambtshandeling verbindt de gerechtsdeurwaarder vervolgens aan de mogelijkheden die de wet biedt en vervolgens is het de gerechtsdeurwaarder die binnen het kader van zijn ambtelijke functie de ambtshandeling verricht.

Maar op welke juridische basis verricht de gerechtsdeurwaarder dan zijn diensten voor zijn opdrachtgever? Toch op basis van een civielrechtelijke overeenkomst tussen de gerechtsdeurwaarder en zijn opdrachtgever? Moet ervan worden uitgegaan dat dit uitgangspunt alleen betreft het regelen van de aansprakelijkheid en verder geen civielrechtelijke gevolgen heeft? In de ogen van de wetgever blijktbaar wel. Ook Zijlstra heeft dit - waar het betreft de relatie van de notaris met zijn cliënt - betoogd in zijn preadvies voor de algemene ledenvergadering van de KNB op 28 september 2001. Hij zet uiteen dat de wet de machtsverhouding tussen notaris en cliënt fundeert, maar, zo zegt hij, dat doet er niet aan af dat de notaris zijn bevoegdheden aan de wet ontleent. Zonder deze wettelijke grondslag zou hij de rechtshandelingen nooit, althans niet met dit rechtsgevolg, kunnen verrichten.

En omdat hij die wettelijke bevoegdheid weliswaar op verzoek (aanvraag), maar niettemin eenzijdig uitoefent, is hij bestuursorgaan. De vergelijking geldt wederom mutatis mutandis voor de gerechtsdeurwaarder

Dat ook een andere redenering mogelijk is, gaf de Raad van State een paar keer aan. In een nader advies over het ontwerp Gerechtsdeurwaarderswet gaf de Raad in 1999 te kennen dat de notaris wel ambtshandelingen verricht, maar anders dan de gerechtsdeurwaarder geen publiekrechtelijke macht uitoefent (Kamerstukken 1998-1999.22775. C). Waarom niet maakte de Raad niet duidelijk.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft vervolgens echter in zijn uitspraak van 8 augustus 2001 beslist dat de gerechtsdeurwaarder geen bestuursorgaan is. De Afdeling overwoog dat de gerechtsdeurwaarder een zelfstandige ondernemer is, aan wie bij wet enkele specifieke taken zijn opgedragen, gerelateerd aan de uitoefening van overheidsgezag en dat hij als zodanig derhalve niet kan worden aangemerkt als een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld. Hierop wijst ook artikel 480 derde lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de daarop gegeven toelichting, waaruit naar voren komt dat slechts in het daarin beschreven specifiek geval de aansprakelijkheid van de staat voor daden van de gerechtsdeurwaarder wordt aanvaard. Een uitdrukkelijke bepaling met betrekking tot de aansprakelijkheid werd noodzakelijk geacht, omdat er niet op mocht worden vertrouwd dat een aansprakelijkheid van de staat zonder deze bepaling zou worden aanvaard (zie Parlementaire Geschiedenis van het NBw. Boek 3-p, 830 e.v).

'Voorts kan niet worden staande gehouden dat in het onderhavige geval de gerechtsdeurwaarder, die slechts tot ten uitvoerlegging van het vonnis mag overgaan indien hij daar toe een opdracht heeft gekregen van de executieschuldeiser en daarbij is gehouden aan hetgeen de rechtbank in het vonnis heeft bepaald, is opgetreden als persoon met enig openbaar gezag bekleed. De bevoegdheid tot optreden in het kader van beslaglegging als hier aan de orde is immers gelegen in het burgerlijk recht. Hoezo "immers"? kan men zich af vragen. Er zijn wel meer bestuursorganen die heel gebonden besluiten moeten nemen. Duidelijk is in elk geval dat de Raad van State er niet aan wilde en aannemelijk is dat de Raad in een voorkomend geval ook over de notaris zou beslissen dat ook die geen bestuurorgaan is.

Let ook op het argument dat de gerechtsdeurwaarder geen bestuursorgaan is, omdat de Staat slechts in een specifiek geval aansprakelijk is bij verzuim van de gerechtsdeurwaarder, namelijk bij de verdeling van de opbrengst bij executies (art 480 lid 3 Rv). Een vergelijkbare regeling geldt voor verzuim van notarissen in art 3:270 lid 3 BW bij de verdeling van de opbrengst bij veilingen. Zijlstra concludeerde daaruit dan ook in zijn preadvies voor de KNB p. 106) dat de notaris in elk geval geen a-orgaan is.

Met de aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht, de Wet op het notarisambt en de Gerechtsdeurwaarderswet is echter een eind aan de onduidelijkheid gekomen.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Voor overheden zijn beginselen van behoorlijk bestuur ontwikkeld waarvan de meeste terecht zijn gekomen in de Awb, Omdat de gerechtsdeurwaarder een ambtenaar is en overheidsgezag uitoefent zullen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur deels als vertrouwd worden ervaren maar sommige ervan kunnen in de deurwaarderspraktijk niet worden toegepast.

De algemene normen waaraan bestuursorganen zich hebben te houden in hun contacten met burgers zijn te vinden in hoofdstuk 2 van de Awb. Zij illustreren dat het bestuur een principieel dienende functie heeft. Het gaat er bijvoorbeeld om dat bij een verkeerde instantie terechtgekomen stukken worden doorgezonden naar het juiste adres, dat zonder vooringenomenheid wordt gehandeld, dat vertrouwelijke zaken vertrouwelijk worden behandeld en om het gebruik van de taal (Nederlands, Fries en vreemde talen).

Het bestuur behoort de burgers behoorlijk te bejegenen. In hoofdstuk 9 van de Awb is geregeld hoe bestuursorganen moeten omgaan met klachten over hun gedragingen, Deze klachtbehandeling kan uitmonden in een procedure bij de Nationale ombudsman. die een groot aantal normen heeft geformuleerd, neerkomende op het beginsel van correcte bejegening, zoals het in de literatuur wordt genoemd. Het beginsel van openbaarheid van bestuur is uitgewerkt in de Wet openbaarheid van bestuur.

Wat de hier genoemde beginselen van behoorlijk bestuur concreet betekenen voor de gerechtsdeurwaarder, wordt verderop uitgebreider toegelicht.

Verder plegen de volgende beginselen van behoorlijk bestuur te worden onderscheiden, die bijna alle zijn gecodificeerd in de Awb en die vooral te maken hebben met de voorbereiding en totstandkoming van besluiten. Bij de voorbereiding van besluiten geldt het zorgvuldigheidsbeginsel. Bij de besluitvorming en inrichting van besluiten gelden het fair-playbeginsel, verbod van détournement de procédure, gebod van belangenafweging, van draagkrachtige en van kenbare motivering en het beginsel van formele rechtszekerheid. Voor de inhoud van besluiten ten slotte geldt het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, het verbod van détournement de pouvoir, van materiële zorgvuldigheid en het evenredigheidsbeginsel.

De gerechtsdeurwaarder hoeft zich echter niet het hoofd te breken over de betekenis van deze beginselen van behoorlijk bestuur - noch over de voorschriften die hierover in de Awb zijn geformuleerd voor besluiten. Want weliswaar kan het betekenen van een exploit of een andere wettelijke - ambtelijke - activiteit van een gerechtsdeurwaarder worden gekwalificeerd als een besluit in de zin van art 1:3 Awb - namelijk een schriftelijke

beslissing van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling - toch zijn de bepalingen uit de Awb die betrekking hebben op besluiten buiten toepassing verklaard voor de gerechtsdeurwaarder. Een aantal van de hier genoemde beginselen staat in de Gerechtsdeurwaarderswet en de daarop gebaseerde verordeningen. Andere beginselen kunnen eenvoudig niet worden toegepast in de gerechtsdeurwaarderspraktijk, of hebben geen betekenis.

Het beginsel van formele rechtskracht betekent dat een besluit onaantastbaar is geworden wanneer vaststaat dat daartegen geen bezwaar of beroep kan worden ingesteld. Voor de authentieke akte van de gerechtsdeurwaarder is een dergelijke termijn van onzekerheid niet acceptabel. Dat zou de rechtsonzekerheid te groot maken.

Terecht zijn dan ook, zoals we zullen zien, de mogelijkheden van bezwaar en beroep uitgesloten. Dat betekent dat het ambtelijk stuk onaantastbaar is, zodra het is betekend cq het proces-verbaal is opgemaakt.

Het verbod van détournement de pouvoir betekent dat het bestuursorgaan de bevoegdheid tot het nemen van een besluit niet mag gebruiken voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is verleend (art 3:3 Awb). Ook deze bepaling is buiten toepassing verklaard. Het is overigens niet gemakkelijk te verzinnen welk misbruik een gerechtsdeurwaarder zou kunnen maken van zijn bevoegdheid een ambtelijk stuk te betekenen, maar bovendien is in art 3 van de Gerechtsdeurwaarderswet omschreven in welke gevallen de gerechtsdeurwaarder niet bevoegd is tot het verrichten van de - daarin omschreven - ambtshandelingen.

Aanpassing van Awb en de Gerechtsdeurwaarderswet

(...)

Wel toepasselijke bepalingen

Wat blijft over uit de Awb dat wel van toepassing is op de gerechtsdeurwaarder? Hoofdstuk 1 (inleidende bepalingen), het meeste uit hoofdstuk 2 (verkeer tussen burgers en bestuursorganen), hoofdstuk 9 en de Wet nationale ombudsman (klachtbehandeling).

(...)

Klachtbehandeling

De Wet Nationale ombudsman is van toepassing op de ambtelijke activiteiten van de gerechtsdeurwaarder evenals de klachtbehandeling op kantoor zoals geregeld in hoofdstuk 9 Awb. Hoofdstuk 9 Awb is immers niet buiten toepassing verklaard.

Volgens art. 1a lid 1 onder e Wet Nationale ombudsman (WNo) is die wet van toepassing op andere bestuursorganen (...) voor zover niet bij algemene maatregel van bestuur uitgezonderd en aangezien de gerechtsdeurwaarder niet is uitgezonderd is de wet van toepassing op de gerechtsdeurwaarder.

(...)

Conclusie

De gerechtsdeurwaarder is bestuursorgaan. Wat zijn de gevolgen? De beginselen van behoorlijk bestuur die op overheidsorganen van toepassing zijn waren voor gerechtsdeurwaarders allang neergelegd in de regelgeving en in enkele tuchtrechtelijke uitspraken. Gerechtsdeurwaarders hoeven zich niet apart te verdiepen in andere beginselen van behoorlijk bestuur want zij zijn hetzij buiten toepassing verklaard voor de gerechtsdeurwaarders, of hebben eenvoudigweg geen betekenis voor de gerechtsdeurwaarderspraktijk. Per saldo zijn de consequenties voorshands alleen te merken bij het klachtrecht. Gerechtsdeurwaarders moeten er rekening mee houden dat een klacht tegen hen kan worden ingediend over de wijze waarop de gerechtsdeurwaarder zich in een bepaalde aangelegenheid als bestuursorgaan (dus in de ambtelijke praktijkvoering) heeft gedragen. Die moeten zij zelf proberen op te lossen via de procedure van de Algemene wet bestuursrecht. Daarna kan nog een klacht worden ingediend bij de Nationale ombudsman. Hierover is het laatste woord nog niet gezegd, want een klager kan nu bij twee instanties terecht met zijn klacht: de tuchtrechter en de ombudsman. Over de mogelijke afbakening hiervan c.q. het op termijn vervallen van de mogelijkheid om de zaak aan de Nationale ombudsman voor te leggen zal meer duidelijkheid moeten komen zowel in het belang van de rechtzoekende klagers als de gerechtsdeurwaarder als degenen die de klachten moeten beoordelen.

De Wet openbaarheid van bestuur is nog niet expliciet uitgesloten maar de gerechtsdeurwaarder kent zijn eigen regels met betrekking tot geheimhouding. In hoeverre de gerechtsdeurwaarders hiervan expliciet zullen worden uitgesloten moet nog blijken. Bij toekomstige wetgeving over bestuursorganen is het van groot belang dat de KBvG alert blijft."

E. Wet Nationale ombudsman (zoals deze luidde tot 15 maart 2005)

Artikel 12

"1. Een ieder heeft het recht de ombudsman schriftelijk te verzoeken een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een natuurlijk persoon of rechtspersoon heeft gedragen, tenzij sedertdien meer dan een jaar is verstreken. Indien binnen een jaar nadat de gedraging plaatsvond die gedraging aan het oordeel van een rechterlijke instantie, dan wel ingevolge een wettelijk

geregelde administratiefrechtelijke voorziening aan het oordeel van een andere instantie is onderworpen, eindigt de termijn een jaar na de datum waarop in die procedure een uitspraak is gedaan waartegen geen beroep meer openstaat, of de procedure op een andere wijze is geëindigd.

2. De verzoeker dient alvorens het verzoek te doen, over de gedraging een klacht in bij het betrokken bestuursorgaan, tenzij dit redelijkerwijs niet van hem kan worden gevergd. Indien de klacht binnen een jaar nadat de gedraging plaatsvond is ingediend, eindigt de in het eerste lid bedoelde termijn een jaar na de kennisgeving door het bestuursorgaan van de bevindingen van het onderzoek."

Artikel 19

"1. Het bestuursorgaan, degene op wiens gedraging het onderzoek betrekking heeft, getuigen en de verzoeker verstrekken de ombudsman de inlichtingen die deze ten behoeve van een onderzoek behoeft en zijn op een daartoe strekkend verzoek verplicht daartoe voor hem te verschijnen. Gelijke verplichtingen rusten op ieder college, met dien verstande dat het college bepaalt wie zijner leden aan de verplichtingen zal voldoen, tenzij de ombudsman één of meer bepaalde leden aanwijst. Betrokkenen kunnen zich doen bijstaan door een raadsman.

(...)

4. De ingevolge het eerste lid opgeroepen personen kunnen zich van het verstrekken van inlichtingen verschonen wegens ambts- of beroepsgeheim, doch alleen voor zover betreft hetgeen waarvan de wetenschap aan hen als zodanig is toevertrouwd. Ambtenaren kunnen zich slechts met verwijzing naar de hun ingevolge de Ambtenarenwet onderscheidenlijk de Militaire Ambtenarenwet 1931 en de Politiewet 1993 opgelegde geheimhoudingsplicht verschonen voor zover het verstrekken van de verlangde inlichtingen in strijd is met enige andere wettelijke bepaling tot geheimhouding of met het belang van de Staat. De ombudsman kan ter staving van het beroep op het verschoningsrecht overlegging vragen van een bijzondere schriftelijke last van het orgaan, welks tussenkomst voor het verstrekken van inlichtingen in het derde lid is voorgeschreven. Dit orgaan kan bepalen, dat de geheimhoudingsplicht slechts wordt opgeheven met betrekking tot het verschaffen van inlichtingen aan de ombudsman onder de voorwaarde dat het geheime karakter daarvan wordt gehandhaafd.

5. Het orgaan door welks tussenkomst de inlichtingen worden ingewonnen, kan zich bij het horen van de ambtenaren doen vertegenwoordigen."

Artikel 21

"1. Oproepingen ingevolge de artikelen 19 en 20 geschieden bij aangetekende brief.

2. De ombudsman kan bevelen, dat personen die, hoewel wettelijk opgeroepen, niet zijn verschenen, door de openbare macht voor hem worden gebracht om aan hun verplichtingen te voldoen."

F. Algemene wet bestuursrecht

1. Artikel 8:31

"Indien een partij niet voldoet aan de verplichting te verschijnen, inlichtingen te geven, stukken over te leggen (...) kan de rechtbank daaruit de gevolgtrekkingen maken die haar geraden voorkomen."

2. Artikel 9:2

"Het bestuursorgaan draagt zorg voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over zijn gedragingen en over gedragingen van bestuursorganen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn."

3. Nota naar aanleiding van het verslag, Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 837, nr. 5, p. 7-8.

"De leden van de fractie van de PvdA nodigen de regering uit te reageren op de opmerkingen van deze leden over de wenselijkheid het begrip «klacht» te definiëren. Ook de leden van de fracties van CDA, VVD en SGP stellen vragen hierover. Met de leden van de fractie van D66 meent de regering dat het hier om een belangrijk begrip gaat. De regering meent echter dat er geen behoefte bestaat aan een definitie van het begrip «klacht». In de memorie van toelichting is reeds uiteen gezet hoe de klachtregeling in het stelsel van rechtsbescherming is gepositioneerd.

(...)

In artikel 9:1 is omschreven op welke klachten hoofdstuk 9 van toepassing is. Te weten: schriftelijke klachten over een gedraging in een bepaalde aangelegenheid van een bestuursorgaan jegens de klager of een ander.

Een meer precieze omschrijving van het klachtbegrip is onnodig en zal mogelijk tot gevolg hebben dat elementen worden ingevoerd, waarvan - ook in geval van een beknopte omschrijving - niet vast staat dat zij voor alle gevallen wenselijk of noodzakelijk zijn. Uit artikel 9:12 kan voorts reeds worden afgeleid dat een klachtprocedure niet leidt tot een rechtens bindend oordeel, maar tot bevindingen en eventuele conclusies van het bestuursorgaan. De regering is derhalve van mening dat een definitie van het begrip «klacht» geen toegevoegde waarde heeft en - integendeel - eerder een beperking van het klachtrecht tot gevolg zal hebben dan een verheldering.

Ingeval het bestuursorgaan twijfelt of een ontvangen klaagschrift wellicht is bedoeld als een bezwaarschrift, ligt het in de rede bij de indiener na te vragen wat deze voor ogen stond. (...)

De leden van de fractie van het CDA werpen voorts de vraag op waarin een «klacht» zich onderscheidt van een «aanvraag». (...) De leden van deze fractie stellen dat er in concrete situaties onduidelijkheid kan ontstaan over de vraag of er een klacht of een aanvraag (bij voorbeeld om toepassing van bestuursdwang) wordt ingediend. De leden van de fractie van D66 stellen een vraag van gelijke strekking. Als deze onduidelijkheid zich al zal voordoen, is het naar het oordeel van de regering hoogst twijfelachtig of die zich zou laten wegnemen door opneming van een definitie van het klachtbegrip. Met of zonder definitie zullen burger en bestuur door heldere communicatie tot klaarheid moeten komen omtrent elkaars bedoelingen en omtrent de gevolgen die zijn verbonden aan de gemaakte keuze."